

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

[Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı]

[Müzik Eğitimi Bilim Dalı]

[Yüksek Lisans Tezi]

**[MÜZİK ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ KAPSAMINDA EŞLİK
KULLANIMINA İLİŞKİN MÜZİK ÖĞRETMENLERİ GÖRÜŞLERİ
(KONYA İLİ ÖRNEĞİ)]**

[Pınar Ceren ÇALIŞIR]

ORCID: 0000-0001-8412-4139

Danışman

[Prof. Dr. Sema SEVİNÇ ÇETİN]

ORCID: 0000-0002-2531-8635

Konya -2023

TEŞEKKÜR

Araştırmanın tüm aşamalarında bilgi ve tecrubesini, değerli fikirlerini araştırmaya aktaran, tez üzerinde yapmış olduğu gözden geçirmeler ile tezime önemli katkılarda bulunan tez danışmanım Prof.Dr. Sema SEVİNÇ ÇETİN'e teőekkürlerimi sunuyorum.

Tez konumun belirlenmesinde bana yol gösteren Prof.Dr. Öznur ÖZTOSUN ÇAYDERE'ye, araştırma sürecimde bana destek olan, yardımlarını esirgemeyen Prof.Dr. Onur GÜÇLÜ'ye, görüşleri ve değerlendirmeleri ile çalışmalarına yön veren Dr.Öğr.Üyesi Vahide Bahar ÖNDER'e , araştırma yöntemlerine dair her bildiğini öğreten Doç.Dr. Nurtuğ BARIŐERİ AHMETHAN'a, bana kattıkları her Şey için Necmettin Erbakan Üniversitesi değerli hocalarıma teőekkürlerimi sunarım.

Araştırma sürecinde bilgilerinden faydalandığım annem Dr. Oylun ÇOLAK ALSAT'a, yaşadığım süre boyunca bana destek olan aileme;

Araştırmanın başından sonuna kadar desteklerini asla unutmayacağım, sabrı ve sevgisiyle her daim yanımda olan, bana yol gösteren değerli eşim Taha Batuhan ÇALIŞIR'a;

Teşekkür ederim.

[Pınar Ceren ÇALIŞIR]

[Mayıs 2023]

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	ii
İÇİNDEKİLER.....	iii
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU	v
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ	vi
ÖZET	viii
ABSTRACT	ix
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	2
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi	4
1.4. Sayıtlar	4
1.5. Sınırlılıklar.....	4
1.6. Tanımlar	5
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	6
2.1. MÜZİK ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ.....	24
2.1.1. Orff Yaklaşımı.....	24
2.1.2. Kodaly Yaklaşımı.....	25
2.1.3. Suzuki Yaklaşımı	25
2.1.4. Dalcroze Yaklaşımı	25
2.2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	26
2.2.1. Yurt içinde yapılan araştırmalar	21
2.2.2. Yurt dışında yapılan araştırmalar	21
3. YÖNTEM.....	24
3.1. Araştırmanın Modeli	24
3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu.....	24
3.3. Veri Toplama Teknikleri	25
3.4. Veri Toplama Araçları.....	25
3.5. Verilerin Toplanması.....	25
3.6. Verilerin Analizi.....	26
4. BULGULAR	27
4.1. Birinci alt probleme ilişkin bulgular	27
4.2. İkinci alt probleme ilişkin bulgular	34
4.3. Üçüncü alt probleme ilişkin bulgular	34
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	41
5.1. Tartışma ve Sonuç	41

5.2. Öneriler.....	44
KAYNAKLAR	45
EKLER	50
EK-1: Yapılandırılmış Görüşme Formu.....	50
EK-2: Kişisel Bilgi Formu	51
EK-3: Katılımcı Onay Formu.....	51
EK-4: Okul Listesi	52
EK-5: Araştırma İzin Belgesi.....	53

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

[Müzik Öğretim Yöntem ve Teknikleri Kapsamında Eşlik Kullanımına İlişkin Müzik Öğretmenleri Görüşleri (Konya İli Örneği)] başlıklı tez çalışmamın toplam [62] sayfalık kısmına ilişkin, [12/06/2023] tarihinde tez danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % [11] olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç
2. Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç
3. Önsöz hariç
4. İçindekiler hariç
5. Simgeler ve kısaltmalar hariç
6. Kaynaklar hariç
7. Alıntılar dahil
8. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranının (%30) altında olduğunu ve intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

[12/06/2023]

[Pınar Ceren ÇALIŞIR]

[Prof. Dr. Sema SEVİNÇ ÇETİN]

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynaklar listesine eklendiğini beyan ederim.

[12/06/2023]

[Pınar Ceren ÇALIŞIR]

SİMGELER VE KISALTMALAR

Simgeler

% : Yüzde

f : Frekans

Kısaltmalar

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

ÖZET

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

MÜZİK ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ KAPSAMINDA EŞLİK KULLANIMINA İLİŞKİN MÜZİK ÖĞRETMENLERİ GÖRÜŞLERİ (KONYA İLİ ÖRNEĞİ)

Pınar Ceren ÇALIŞIR

Bu araştırma, eşliğin önemini vurgulamak, kullanılan müzik öğretim yöntem ve tekniklerinin eşlik ile ilişkisini ortaya koymak ve varsa sorunların tespit edilerek çözüm yoluna gidilmesini sağlamak açısından önemlidir. Araştırmada, 20. yüzyıl müzik öğretim yöntem ve teknikleri kapsamında eşlik kullanımına ilişkin müzik öğretmenlerinin görüşlerinin ortaya konması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Konya ili merkez ilçelerindeki MEB'e bağlı 23 ortaokul seçilmiş ve seçilen ortaokullarda görev yapan 33 müzik öğretmeni ile görüşülmüştür. Öğretmenlere 4 açık uçlu 4 kapalı uçlu olmak üzere toplam 8 sorudan oluşan yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi ve betimsel analiz yöntemi ile çözümlenmiştir. Sonuçlar tablolar haline getirilmiştir. Araştırmanın sonucunda müzik öğretmenlerinin eşlik üzerine pozitif bir tutumda olduğu, derslerinde çalgı eşliğine yer verdikleri ve en fazla tercih ettikleri enstrümanın org olduğu görüşünü bildirmişlerdir. Ayrıca öğretmenlerin en çok kullandığı yöntemlerin Kodaly ve Orff yöntemi olduğu, yöntemleri uygularken enstrümanlardan yararlandıkları ve yöntemler ile enstrümanlar arasında bir etki olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Müzik Öğretim Yöntemleri, Müzik Eğitimi, Eşlik

ABSTRACT

Necmettin Erbakan University, Graduate School of Educational Sciences
[Department of Fine Arts Education]
[Music Education Program]
[Master Thesis]

THE OPINIONS OF MUSIC TEACHERS ON THE USE OF ACCOMPANIMENT WITHIN THE SCOPE OF MUSIC TEACHING METHODS AND TECHNIQUES (KONYA PROVINCIAL EXAMPLE)

[Pınar Ceren ÇALIŞIR]

This research is important in terms of emphasizing the importance of accompaniment, revealing the relationship between music teaching methods and techniques used and accompaniment, and providing solutions by identifying problems, if any. In the research, it is aimed to reveal the opinions of music teachers about the use of accompaniment within the scope of 20th century music teaching methods and techniques. For this purpose, 23 secondary schools affiliated to MEB in the central districts of Konya were selected and 33 music teachers working in the selected secondary schools were interviewed. A structured interview form consisting of 8 questions, 4 open-ended and 4 closed-ended, was applied to the teachers. The obtained data were analyzed by content analysis and descriptive analysis method. The results have been tabulated. As a result of the research, they stated that music teachers have a positive attitude towards accompaniment, they include instrument accompaniment in their lessons and the most preferred instrument is the organ. In addition, it was seen that the methods most used by the teachers were the Kodaly and Orff methods, they used instruments while applying the methods, and there was an effect between the methods and the instruments.

Keywords: Music Teaching Methods, Music Education, Accompaniment

BÖLÜM 1

1. GİRİŞ

Müzik insan hayatının temel bir olgusudur. Bir düzen içerisinde sesler ve çalgılar kullanılarak oluşturulur. Müzik seslerin çözümlenerek duygu, düşünce ve imgeleri tek sesli ya da çok sesli olarak, belli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyip anlatan estetik bir bütündür. (Uçan, 1997; akt. Angı, 2013:61)

Çokseslilik, farklı seslerin, kompozisyon bilimi ve estetik algı ile bir araya gelerek elde edilen cümlelerin birlikte seslendirilmesiyle oluşan tınısal bütündür. Batıda uzun süren tek seslilikten sonra gelişmiş ve 11. yüzyıl başlarından günümüze dek gelişerek gelebilmiştir. Çokseslilik esere sınırsız bir anlatım gücü ve farklılıktan kaynaklanan bir zenginlik kazandırmaktadır. Bu zenginlik birden fazla ses partisinin birbirinden farklı ama tamamlayıcı şekilde seslendirilmesiyle oluşur. (Altar, 1986:749)

Eşlik çok sesliliğe uzanan bir kapının anahtarıdır. O kapıyı açabilmek ve ardındakileri görebilmek için eşlik becerisi önem arz eder. Bir çalgı, çalgı grubu, vokal veya koro ile ana melodi seslendirilirken, başka bir çalgı, çalgı grubu ya da orkestra ana melodiye eşlik eder. Çağlar boyu kendini geliştiren, yenileyen müzikte eşlik “bir kompozisyonun ana melodisine ya da ses partisine dayanak oluşturması ya da onu ön plana çıkarması amaçlanan yardımcı parti ya da partiler olarak tanımlanır.” (Dağdeviren, 2006:311)

Okul müziği özelliği taşıyan şarkıların öğretiminde, müzik eğitiminin temelini çocuğun kendi sesi oluşturmaktadır. Fakat şarkı öğretiminde melodiyi destekleyecek ve onu zenginleştirecek, çocukta seslerin tanınmasını hızlandıracak, çokseslilik zevkinin farkına varmasına yardımcı olacak gitar, piyano gibi çalgılar, okul müzik eğitiminde eşlik amacıyla kullanılmaktadır. Müzik öğretmenleri çalgılarını sınıfta solfej eğitimi yaparken yardımcı, dinleti yaparak ve şarkılara eşlik ederek de beğeni eğitiminin gereği olan bir araç olarak kullanırlar. Bu durum müzik eğitiminde kullanılan çalgıların, öğretici ve estetik amaçlara göre işlevlerinin olduğunu ortaya koyar. (Bilgin, 2006:327)

Eşlikle söyleme, öğrencinin birlikte söyleme yeteneğini, kavrama becerilerini, müzikal uyumunu artırırken, oluşabilecek entonasyon problemlerinin de en aza inmesine yardımcı olur. Okul şarkılarına eşlik yapan bir müzik öğretmenin çalgısına hakim olması ve teknik yeterliliğe sahip olması gerekir. Fakat bu tek başına yeterli değildir. Doğru notaları

doğru zamanda çalmaktan ziyade eşlik ettiği öğrencileri ile uyumu, eş zamanlı yürütme, emprovizasyon yeteneği, müzikalite, birbirini anlama ve anlatma öğelerini gerektirir. Öğretmen ve öğrencinin arasında karşılıklı bir iletişim olmalıdır. Şarkı öğretilirken piyano eşliği yapılması temiz bir ünisonu, şarkının temposunu, nüansı, şarkıda verilmek istenen duyguyu, düşünceyi ve işlenen konuyu güçlendirecektir. (Dağdeviren, 2006:313)

Etkili bir müzik eğitiminde süreç çok önemlidir. Eğitim öğretim sürecinde belirli bir düzenin olması, bu sürecin verimli ve sistemli bir şekilde ilerlemesini sağlar. Beklenen hedeflere göre öğretim yöntemleri seçilmelidir. Öğrencinin esas bilgiyi edinmesi, bu edindiği bilgiyi beceriye dönüştürebilmesi için uygulama yapılması önem arz eder. Bu doğrultuda; bireylere kazandırılmak istenen yeni davranışlar ve hedeflere ulaşılması için öğrencilerin seviyesine ve dersin konusuna en uygun yöntemler belirlenmeli ve öğrenciyi süreçte aktif tutmak için mümkün olduğunca farklı yöntemler bir arada kullanılmalıdır. (Kaybal, 2017:211)

Müzik derslerinde eşlik kullanılmasının yanı sıra eşliğin müzik öğretim yöntemi ile olan ilişkisi de son derece önemlidir. Müzik öğretmenlerinin derslerinde 20. yüzyıl müzik öğretim yöntemi ile birlikte eşlik kullanması dersin niteliğini olumlu yönde etkileyecektir. Bu sebeple kullanılacak olan müzik öğretim yöntemi işlenişe uygun seçilmelidir. Öğretmenin yöntemleri doğru bilmesi ve uygulayabilmesi gerekir. Anlatılacak konunun işleniş için doğru seçilmiş bir yöntem ardından da uygun teknik kullanılmalıdır. Bu sayede dersin verimliliği artacak, öğrenciye ulaşmak kolaylaşacak, öğretmenin işi hafifleyecek ve zamandan tasarruf sağlanacaktır. (Esmergül ve Çaydere, 2015:399)

Otto Karolyi (2019:69)'ye göre müziğin üç ana ögesi vardır. Bunlar; ritim, melodi ve armonidir.

Okul şarkılarında ritim ve melodi vardır. Ancak melodiye derinlik kazandıran armoni ögesi eksik kalabilmektedir. Bu nedenle müzik öğretmenlerinin derslerinde eşlik kullanması önemlidir. Bu bilincin oturması için böyle bir çalışmaya gerek duyulmuştur.

1.1. Problem Durumu

Öğretim yaklaşımları yöntem, içerik ve uygulama yönünden farklı noktalara sahiptir fakat hedefleri aynıdır. Öğretmenler öğrencilere kazandırılmak istenen davranışları, en doğru yöntemi kullanarak, en kısa zamanda öğretmeyi amaçlar. (Kaybal, 2017:208)

Ortaokul müzik derslerinde müzik eğitiminin daha nitelikli geçebilmesi için çalgı ile eşlik etmek önem arz eder. Müzik eğitiminde önemi yadsınamayan eşliğin dersin kalitesini artıracığı, öğrenciler için dersi daha dikkat çekici hale getireceği, müziksel beğeni kazandırma, dersin daha verimli geçmesini sağlayacağı, motivasyonu artıracığı, öğrenmeyi kolaylaştıracağı yapılan çalışmalar ile ortaya konulmuştur. (Kardeş ve Demirci, 2016:159) Müzik öğretmenlerinin meslek yaşamlarında eşliğe gereken önemi vermesini sağlamak, dersin verimliliği açısından farkındalık oluşturmak, mevcut durumun tespiti için durum değerlendirmesi yapmak, kullandıkları öğretim yönteminin farkına vararak eşlik ile ilişkilendirmesini sağlamak bakımından bu çalışma önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, müzik öğretmenlerinin derslerinde önemli bir yere sahip olan eşlik ve müzik öğretim yöntemleri ile ilgili deneyimlerinin, görüşlerinin belirlenmesinin ve mevcut durumun tespitinin bu dersin daha verimli işlenmesi ve derslerde eşlik kullanımının sıklığını artırmak konusunda faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda problem cümlesi “Müzik öğretim yöntem ve teknikleri kapsamında eşlik kullanımına ilişkin müzik öğretmenleri görüşleri nelerdir?” şeklinde oluşturulmuştur.

Alt Problemler

- 1) Eşlik etmenin müzik derslerindeki önemi ve yeri hakkında öğretmen görüşleri nedir?
- 2) Öğretmenlerin derslerinde kullandıkları eşlik çalgılarına yönelik görüşleri nedir?
- 3) Müzik öğretim ve yöntemlerine ilişkin öğretmen görüşleri nedir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Müzik eğitimi, bir müzikal davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma, bir davranış geliştirme sürecidir. Bu süreçte, belirli hedeflere ulaşmak için bireyin kendi müziksel yaşantısı esas alınır ve bu doğrultuda planlı, sistemli ve yöntemli bir yol takip edilir. (Uçan, A. 1997; akt. Çuhadar, 2016:221)

Öğretmenler, öğrenme sürecini gerçekleştirebilmek için türlü yaklaşımlar geliştirmişlerdir. Bu yaklaşımlar kendi içerisinde barındırdığı farklı öğretim yöntemleri ile bilişsel ve duyuşsal tepkilerin gelişimini üst düzeye çıkarmayı ve öğrenciyi aktif tutarak deneyimler yoluyla pekiştirmesini istemiştir. İlk olarak bireysel ilgi veya dinsel ezgileri öğretmek için yollar denenmiş, yirminci yüzyılda teknolojik gelişmeler ve nüfus artışı ile

daha çok çocuğun eğitim almaya başlamasıyla geliştirilmiştir. “Okullarda müzik öğretilmeli mi?” sorusu yerini “okullarda müzik nasıl öğretilmeli?” sorusuna bırakmıştır. (Göğüş, 2009; akt. Ertekin ve Küçükosmanoğlu, 2016:372)

Bu sorulara cevap aramak üzere değişik öğretim yaklaşımları ortaya çıkmıştır. 20. yüzyılda ortaya çıkan ve halen kullanılmaya devam edilen müzik öğretim yaklaşımları Dalcroze, Orff, Kodaly ve Suzuki tarafından geliştirilmiştir. (Ertekin ve Küçükosmanoğlu, 2016: 373) Öğretmenlerin müzik öğretim yöntemlerinden yararlanarak derslerini daha verimli geçirebilmeleri için görüşleri önemlidir. Bu doğrultuda araştırmanın amacı 20. yüzyıl müzik öğretim yöntem ve teknikleri kapsamında eşlik kullanımına ilişkin müzik öğretmenlerinin görüşlerinin ortaya konmasıdır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, eşliğin önemini vurgulamak, kullanılan müzik öğretim yöntem ve tekniklerinin eşlik ile ilişkisini ortaya koymak, varsa sorunların neler olduğunu tespit ederek çözüm yoluna gidilmesini sağlamak, bu konuda araştırma yapanlara ışık tutmak ve literatüre katkı sağlaması açısından önemlidir.

1.4. Sayıtlar

Bu araştırmada;

1. Araştırmacının oluşturduğu görüşme formu sorularına, müzik öğretmenlerinin içtenlikle cevap verdiği,
2. Ölçme araçlarının kapsam geçerliliği için alınan uzman görüşlerinin yeterli olduğu sayıtlarından hareket edilmiştir.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Konya ili merkez ilçesindeki (Meram, Karatay, Selçuklu) ortaokullarda görev yapan müzik öğretmenleri ile sınırlıdır.
2. Müzik öğretmenlerinin 20. yüzyıl müzik öğretim yöntem ve teknikleri (Dalcroze, Orff, Kodaly, Suzuki) kapsamında çalgı ile eşlik kullanımına ilişkin görüşleri ile sınırlı tutulmuştur.

3. Veri toplama aracı olarak, yapılandırılmış görüşme tekniğine bağlı kalınarak araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme formu ile sınırlıdır.
4. Yapılan görüşme formuna geri dönüşüm sağlayan 33 müzik öğretmeni ile sınırlıdır.
5. Araştırmada kullanılacak olan veri toplama aracının (görüşme formu) araştırma amacına uygun verilerin toplanmasında aranan şartları taşıdığı kabul edilmektedir.

1.6. Tanımlar

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB): Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı'na bağlı olarak çalışan, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, 430 sayılı Tevhid-i Tedrisat Kanunu, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kalkınma plan ve programları doğrultusunda milli eğitim hizmetlerini yürütmekle sorumlu olan bakanlık. (tr.wikipedia.org)

BÖLÜM 2

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde 20. yüzyıl müzik öğretim yöntemleri ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

2.1. MÜZİK ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

Müzik insan yaşamının vazgeçilmez bir unsurudur. Her yaşta herkese müzik eğitimi verilebileceği için kullanılacak müzik öğretim yöntemi son derece önemlidir. Amaç; müzik sevgisini kazanmasını sağlama, kendini daha rahat ifade edebilme yeteneği kazandırma, bakış açısını ve hayal gücünü geliştirme, özgüven duygusu, ritim duygusu ve işitsel duyarlılık kazandırma, bedensel, zihinsel ve ruhsal açıdan geliştirmektir. Beklenen davranışların gerçekleştirilmesinde ve belirlenen amaca ulaşmada müzik öğretim yöntemleri yol göstericidir. Bu önemle dünyada çeşitli müzik öğretim yöntemleri ortaya çıkmış ve uygulanmıştır. (Esmegül ve Çaydere, 2015:398)

Geçmişte birçok eğitim modeli ortaya çıkmış ve gelişerek günümüze kadar gelmiştir. Bu eğitim modelleri arasında en yaygın olanları; Carl Orff, Zoltan Kodaly, Schiniki Suzuki ve Emile Jacques Dalcroze'un ortaya koyduğu ve şekillendirdiği yaklaşımlardır. Bu bağlamda 20. yüzyıl müzik öğretim yöntem ve yaklaşımlarının doğuşuna sahne olmuştur. Bu yöntem ve yaklaşımlar öğrencilerin aktif olduğu, kendilerinin deneyimleyerek keşfedebildiği etkinlikleri sunar. Temelinde yaşayarak öğrenme ve bedensel hareket vardır. (Burak, Özmenteş ve Seban, 2015:191)

2.1.1. Orff Yaklaşımı: Alman müzik eğitimcisi ve besteci Carl Orff'un (1895-1982) geliştirdiği, müzik, dil ve hareket üzerine bir eğitim şeklidir. Ritim çalgıları ile eşliğe odaklanır. Çocuğun aktif olduğu, ritim, hareket, şarkı söyleme ve orff çalgılarını kullanarak yaratıcılıklarını geliştirdiği bir yaklaşımdır. Hareket ve ritim temellidir. Doğaçlama üzerine kurulmuştur. Orff'a göre ritim öğretilmez. Ritim hayatın kendisidir ve ritim yalnızca doğabilir. (Jungmair, 2003:19) Okul öncesi dönemden itibaren her kademe çocuğun müziğe olan ilgisinin fark edilmesi, müzik zevkinin oluşturulması ve müzikal becerilerin geliştirilmesi açısından önemlidir. Çocuk, deneme yanılma yoluyla oyun oynayarak kendinde olan potansiyeli geliştirebilmelidir. (Sungurtekin, 2005:6) Çocuğun dans, oyun, tempo tutmak, alkış, koşmak, ip atlamak gibi kendi kendine yapmaktan hoşlandığı şeyler üzerine temellendirilmiş bir anlayıştır. (Ekici, 1998:3) Orff eğitiminde, ritim, ezgi, armoni, form ve

seslerin öğretilmesinde araç olarak; şarkı, dil, hareket ve çalgılar kullanılmaktadır. Çocuğun kendi doğasında var olan hayal gücünü devinimsel hareketler ve ritim eşliğinde müziğin içselleştirilerek eyleme dökülmesine imkan sağlar. Müziğin hissedilmesi, hareket ve dil bütünlüğünün kazanılması ve bunların doğaçlama yoluyla gerçekleştirilmesi grup ve bireysel çalışmalarda çocukta yarattığı olumlu etkilere bakıldığında müzikal becerinin içselleştirilmesi açısından önemi yadsınamaz. (Aycan, 2018:5)

Orff yaklaşımının temel hedefleri;

- Müzik tecrübelerine temel oluşturabilmek için doğal konuşmayı ve hareketi kullanmak,
- Bütün çalışmalarda, aktif katılımcı olan çocuk için zevk ve anlamlılığa önem vermek,
- Konuşma, hareket, oyun ve şarkıyı kullanmak için çocukları cesaretlendirmek,
- Ezgi ve ritimde zihinsel öğrenmeyi, fiziksel öğrenme ile desteklemek ve böylelikle müzik ve nota eğitimi için temel yaratmak,
- Müziğin temel öğelerinin kazanılmasında tecrübe sağlamak için basitten zora doğru bir yol seyretmek,
- Müziksel hayal gücü oluşturmak, ritim ve melodi ile doğaçlama yeteneğini geliştirmek,
- Grup etkinliklerine katılmayı ve bireysel yaratıcılığı geliştirmektir. (Wheeler ve Raebeck 1975, akt. Dikici, 2002:23)

Orff Yaklaşımının Aşamaları:

- Araştırma ve Keşif Aşaması
- Taklit Aşaması
- Doğaçlama Aşaması
- Yaratıcılık Aşaması (Yücesoy, 2011:27)

Orff yönteminde beden perküsyonu yani bedeni ritim çalgısı olarak kullanma, vücudun farklı bölgelerine vurarak ritim kalıpları oluşturma etkinlikleri de bulunur. Çocuk bedenini bir enstrüman olarak kullanırken müziği içselleştirme olanağı bulabilmektedir. Schulwerk, çocukların kendi öz becerileri ile müzik yapabilmelerini kolaylaştırmak için, çocukların yaşlarına uygun olacak şekilde orff müzik eğitiminde kullanılmak üzere kastanyet, def, davul, timpani, guiro, tahta çubuklar, cabasa, ksilofon, parmak zili, çelik üçgen, marakas gibi ritim çalgılarını tercih etmiştir. (Turan, 2014:96)

Okul öncesi dönemde yaygın olan Orff Yaklaşımı ve kullanılan Orff çalgıları ile verilen müzik eğitiminde oluşturulan grupların kalabalık olmaması kontrol açısından önemli görülmektedir. (Özen, 2004:61) Özbayraktar'a göre (2016), Orff Yaklaşımının her gruba uygulanabilmesinin yanı sıra genellikle ilköğretim kademesi ve okul öncesinde kullanılmasının nedeni yaklaşımın özünde oyun olması ve bu sayede eğitimin eğlenceli hale gelmesidir. Çocuğun bu süreçte yaratıcılığının artması, duygu ve düşüncelerinin rahat ifade edebilmesi yaklaşımın amaçlarındandır.

2.1.2. Kodaly Yaklaşımı: Bu yaklaşım Macar besteci, müzikolog ve müzik eğitimcisi Zoltan Kodaly'e (1882-1967) aittir. "Müzik herkes içindir" anlayışını benimseyen Kodaly, bireylerin küçük yaştan itibaren müzik eğitimi alarak müziksel okuma ve yazma becerilerine sahip olabileceğini söylemektedir. (Özeke, 2007:114) Kodaly müzik eğitiminin mümkün olduğunca erken başlaması gerektiğini savunur. Anadilin çocuklar üzerindeki etkisinin önemine bakarak çocukların kendi kültürünün halk müzikleriyle yetişmesi gerektiğine inanır. Şarkı söylemeye odaklanır. Çocukların kendi doğal enstrümanları olan seslerini de kullanarak sürekli dinleyerek duyarak taklit ederek kendilerini geliştireceklerini vurgular. Tamamen çocuğun doğal gelişimsel sürecini göz önünde bulundurur. Bu yaklaşım çocukların ne şekilde daha iyi öğrenebileceğine açıklık getirmek ve müzikaliteyi geliştirmek için düşünülmüş bir yaklaşımdır. Kodaly, kulak gelişimi ve zeka gelişiminde şarkı söylemenin etkisi olduğunu söylemiş ve kulaklarıyla görüp gözleriyle duyan okur-yazar çocuklar yetiştirebileceğine inanmıştır. (Boshkoff, 1991, akt. Özeke, 2007:113) Kodaly yönteminde fonomimi diye adlandırılan el işaretlerine, ta, ti-ti, tri-tri vb. isimler ile adlandırılan ritmik hecelere, yer değiştirebilen do sistemi denilen aralıklama metodu ile solfej eğitimine yer verilir. (Özeke, 2007:113)

Kodaly, çocukların yürüyüş adımlarının dörtlük notalar ile koşma adımlarının ise sekizlik notalar ile ifade edilebileceğini düşünerek ritim öğelerinin öğretilmesine dörtlük ve

sekizlik notalardan başlanması gerektiği; ezgisel açıdan da çocukların yarım sesleri temiz söyleyemediklerini düşünerek öncelikle 5 sestem oluşan pentatonik dizinin kullanılmasının bilgi ve becerilerin kazandırılmasında daha kolay ve anlamlı olacağı düşünülmektedir. (Choksy,1988, akt. Özeke, 2007:114)

Kodaly Yaklaşımının Aşamaları:

1. Yeni öğeyi işitir ve söylerler.
2. Yeni öğeyi keşfedip alırlar ve yeni öğeyi simgeleyen sembolleri yazar, oluştururlar.
3. Yeni öğeyi bilir ve yeni şarkılarla kullanırlar.
4. Yeni öğeyi kullanarak beste yaparlar. (müziği yaratırlar)

Öğretme süreci; Hazırlık – Biçimlendirme – Kuvvetlendirme – Değerlendirme
(Yıldırım, 1995:90)

Kodaly Yaklaşımının Hedefleri:

- Her çocukta var olan müzik kapasitesini en üst düzeyde kullanmak,
  - Çocuklara kendi dillerinin ve kültürlerinin ürünlerini tanıştırmak,
  - Müziğin dilini çocuklara öğretmek müzik dilinde okuyup, yazıp, üretken hale getirmek,
  - Halk müzikleri ile kültürel kimlik duygusunu kazandırmak,
  - Toplu çalışmalarla toplum ve çevre bilinci geliştirmek,
  - Müziği ve yaşamı sevmelerini sağlayarak evrensel müzikleri doğal kılmaktır.
- (Yıldırım, 1995:89)

2.1.3. Suzuki Yaklaşımı: Bu yaklaşım Japon kemancı, filozof ve eğitimci Shinichi Suzuki'ye (1898-1998) aittir. Enstrüman çalmaya ve müzik yeteneğinin geliştirmeye odaklanır. Suzuki'ye göre yetenek doğumla gelen tesadüfi bir durum değildir. Aslında her insan yeteneklidir. Sadece zamanla var olan yeteneğin geliştirilememesinden kaynaklı köreleceğini, uygun öğrenme ortamı ve doğru eğitim verildiği takdirde herkesin bu beceriyi edinebileceğini düşünür. Bu sebeple müzik eğitimine mümkün olduğunca erken başlanması gerektiğini savunur. Suzuki'nin amacı çocuğa müziği, enstrümanını sevdirmek ve

yetişkinliğinde de devam ettirerek hayatının bir parçası haline getirmektir. Gerekli motivasyonu sağlayarak da bunu başarır. Suzuki eğitiminde anadil öğrenilirkenki sürece odaklanır. Çocuk çevresinde olanları duyar, maruz kalır. Duyduklarını taklit eder, yavaş yavaş konuşma isteği oluşur ve duyduklarını tekrar etmeye başlar. Suzuki müzik eğitiminde de anadil öğrenilirken geçen süreci uygulamaya çalışır. (Tercimer ve Kasap, 2005:115)

“Suzuki Yaklaşımının Amaçları:

- Müziğe olabildiğince erken yaşlarda başlanması,
- Çocukları hayatlarının her alanında müziğe maruz bırakmak,
- Her çocuğun kendi öğrenme hızı olduğunu unutmamak,
- Öğrenmeye ilişkin olumlu bir tutum sürdürmek,
- Yardımcı olmaları ve öğrenmeyi teşvik etmeleri için aile ile yakın iletişim geliştirmek,
- Aynı müzik dilini paylaşan diğer çocuklar ile birlikte çalarak çocuğun sosyalleşmesini sağlamak,
- Repertuarı geniş tutmak,
- Önce işitme becerisini geliştirip sonra nota okumaya geçmek,
- Başarıya ulaşmak için küçük adımlar atılarak her ufak başarıların ödüllendirilmesidir.” (Tercimer ve Kasap, 2005:116)

Suzuki Metodunun Prensipleri:

- Sıfır yaştan itibaren çevre ve dinleme,
- Olumlu bir çevrede öğrenme,
- Tekrarlama ve birikim,
- Suzuki Üçgeni: Ebeveynlerle öğrenme,
- Başka çocuklardan öğrenme,

- Küçük adımlar ve repertuvar çalarak öğrenme,
- Nota okumayı öğrenme,
- Her çocuk başarabilir,
- Ton elde etmedir. (Kuran, 2007:6)

2.1.4. Dalcroze Yaklaşımı: Bu yöntemi İsviçre’li besteci ve müzik öğretmeni Emile Jacques Dalcroze (1865-1950) bulmuştur. Dans-devinim ve beden hareketlerine odaklanır. Dalcroze müziğin insan bedeni ile ifade edilebileceğini düşünür. Profesyonel müzisyen yetiştirilmesinde uygulanan yöntemlerin geliştirilmesi gerektiğini düşünen Emile, insanda var olan yeteneğinin tümünü aynı anda ortaya çıkaracak bir sistemin gerektiğini savunur. Müzik ritimlerinin çocuğun doğal günlük hareketlerinde var olduğunun farkına varmıştır. Bu sebeple müzik ritimlerinin beden hareketleriyle simgelendiği, doğuştan insanda var olan ritim yeteneğinin doğal şekilde geliştirileceği bir sistem kurmuştur. Yaklaşımın temelinde ruh, beden ve aklın hareketlerini sırayla ve aralarında giderek artan etkileşimle yetiştirmektir. Bu yaklaşımda, müzik eğitiminde yaparak yaşayarak öğrenmenin önemli olduğu, çocuğun zihinsel ve duygusal gelişiminin desteklenmesi ve bunu yaparken eğlenceli bir eğitimin verilmesi anlayışı benimsenmiştir. (Tunçer ve Doğrusöz, 2013:2)

Dalcroze Methodunun üç kolu vardır:

1. Eurhythmics (Müzikle Hareket)
2. Kulak Eğitimi (Solfej ve Ritmik Solfej)
3. Doğaçlama

Eurhythmics:

Amaç, müzisyenin duyması ve ayakları üzerinde sorunsuz bir şekilde cevap verebilmesi gerektiğidir. Çocuğun müziği bedeni ile ifade etmesinden önce bedenini tanıması, bedeninin farkında olması gerekir. Beden ana çalgıdır. Çocukların müzikal hareketleri el, kol, ayak, omuz, baş gibi vücudun birçok bölümünün birleşiminde oluşabilir. Çocukların hareketleri kişisel ve ani reflekslerden oluşur. Ritim, tempo ve müzik ölçüsünü bedenleri ile işledikçe, müzikteki değişikliklere (ölçü, ritim, dinamikler veya uzunluk) aniden uyum sağlamayı öğrenecek ve bu şekilde ilerleme göstereceklerdir. (Boyarsky, 2009:16)

Kulak Eğitimi:

Dalcroze insan sesini, ses aralıklarının birbiri ile olan ilişkisini ortaya koymak için kullanır. Müzik teorisi ve notasyonu birleştirir. Sabit do (fixed do) sisteminde do –C başlangıç notasıdır. Do notası kulak, kas ve zihne yerleşince çocuğun sabit perde (absolute pitch) duygusunun da gelişeceğini söyler. Her diziye (gam) karşılık gelen tonları anlayarak, dizilerin birbiriyle olan ilişkilerinin daha basit anlaşılabilceğini savunmuştur. Bu yaklaşımda şarkı söylemek el hareketleri ile tamamlanır. El hareketleri, boşlukta perde pozisyon veya parmakların kolun üzerinde, klavye üstündeymiş gibi bir şekilde durur. Çocuklar şarkıdaki armonik farklara duyarak ve hareket ederek tepki vermeye çalışırlar. Anahtar nota (tonik) için merkeze, dizinin beşinci derecesi (dominant) için sağa ve dominant altı (subdominant) akorlar için sola dönerler. Dalcroze'a göre kulak sadece sesleri almakla kalmaz, aynı zamanda algıları yönlendirmek için de önemlidir. Solfej çalışmaları işitme, dinleme, hatırlama ve seslerin herhangi bir kombinasyonunu geliştirmeyi amaçlamaktadır. (Juntunen, 2004:28)

Doğaçlama:

Bu metot da müziği çocuklara derinlemesine aktarmak için çocuklar önce öğretmenlerinin melodi, ritim ve hareketlerini izleyerek taklit ederler. Sonra kendi özgün hareketlerini sergilerler.

Dalcroze yönteminin temelini oluşturan bu üç aşama, birbiri ile bağlantılıdır. Birbirinden ayrı olarak düşünülemez. Melodik bir söz grubu karşısında doğaçlama hareketler geliştirmek Eurhythmics dersinde; insan sesiyle doğaçlama bir melodi verirken ritmik bir söz grubu kullanmak solfej dersinde; verilen bir melodi üzerine armonik ve ritmik çeşitlemeler oluşturmak doğaçlama dersinde gözlemlenebilir. Tüm bu etkinlikler metodun aşamaları ile bağlantılıdır. Solfej ve doğaçlama dersi için başka bir ders saati olmadığı zamanlarda, Eurhythmics dersi daha geniş içerikli ve daha fazla alanı içeren bir yapıya dönüşür. (Aycan, 2018:12)

Dalcroze Yaklaşımının Aşamaları:

- Müziği dinleme, algılama ve izleme eğitimi
- Müziksel ritmi ve duyguyu bedensel devinimlerle anlatma eğitimi

- Müziksel işitme ve okuma/yazma eğitimi

- Müziksel tasarımlama ve doğaçlama eğitimi (Uçan ve diğerleri, 1999:93)

Dalcroze kinestetik duyuyu temel olarak ele alır. Bunun sebebi görmek, dokunmak, işitmek ve hareket etmek bellekte tutma ve hatırlama, yargılama, irade ve hayal gücü gibi beyinsel işlevler arasında hızlı iletişim kurmayı sağlıyor olmasıdır. İşitme, bedensel hareketi; bedensel hareket, duyguları; duygular ise bilgiyi beyne iletecek ve daha sonra tekrar bedene gönderecek kinestetik duyuları tetikler. (Chosky, 1986, akt. Yücesoy , 2011:51)

Temel yaklaşımların genel özellikleri şöyle sıralanabilir:

- Orff Yaklaşımı: Ritim, ritim çalgıları ve çocukların kendilerini ifade etmelerini sağlayacak doğaçlama hareketleri kullanmak (Çalgı çalmaya ve ritim çalgılarıyla eşliğe odaklanmış yaklaşım)

- Kodaly Yaklaşımı: Şarkı söylemek, şarkı söyleyerek birlikte müzik yapmak ve topluluğun bir parçası olmak (Şarkı söylemeye odaklanmış yaklaşım)

- Suzuki Yaklaşımı: Çocuğun sahip olduğu yeteneği geliştirmek, müzik aracılığıyla dünyayı ve kendini seven çocuklar yetiştirmek (Çalgı çalmaya ve müzik yeteneğini geliştirmeye odaklanmış yaklaşım)

- Dalcroze Yaklaşımı: Tüm vücudu kullanarak müziği anlamak ve müziği ifade edebilmek (Dans-devinim ve beden hareketlerine odaklanmış yaklaşım)

Bu öğretim yaklaşımları yöntem, içerik ve uygulama yönünden farklı noktalara sahip olsa da hedefleri aynıdır. Müziği sevdirmeyi, müzik eğitimini etkili kılmayı, müzik eğitiminin verimliliğini artırmayı ve müzik eğitiminin yaygınlaşmasını hedefler. (Ertekin ve Küçükosmanoğlu, 2016:377)

2.2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde müzik öğretim yöntemleri ve çalgı ile eşlik alanında yapılan araştırmalara yer verilmiştir.

2.2.1. Yurt içinde yapılan araştırmalar

Arslan (2020) “Ortaokul Müzik Eğitiminde Kullanılan Etkili Öğretim Yöntemlerinin Öğrenci Başarı Düzeyine Etkisinin Değerlendirilmesi” konulu yüksek lisans tezinde, etkili öğretim yöntem ve teknikleri kullanılan uygulamaların öğrencilerin başarı düzeyine etkisinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Amaç doğrultusunda deney ve kontrol grupları oluşturulmuş 8 haftalık süren bir eğitim gerçekleştirilmiştir. Gruplara araştırmacı tarafından hazırlanan bilgi testini kullanarak son test uygulaması yapılmıştır. Deney grubuna yarı yapılandırılmış görüşme formu yapılmış ve cevaplar içerik analizi ile betimsel analiz kullanılarak yorumlanmıştır. Etkili öğretim yöntem ve tekniklerinden oluşan etkinliklerin, fonomimi tekniğinin, materyal çeşitliliğinin, çalışma kağıtlarının, ders dışı etkinlikler ile öğrenci merkezli etkinliklerin öğrenme düzeyine katkı sağladığı sonucu saptanmış ve öğrenci sürece dahil edilmeli, müzik öğretim programları gözden geçirilmeli, bireyin ihtiyaçlarına yönelik olarak gelişen ve yenilenen hedefler doğrultusunda müzik eğitimi programları düzenlenmeli önerileri sunulmuştur.

Aydemir (2018) “Orta Öğretim Müzik Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerini Kullanmalarına İlişkin Bir Araştırma” adlı yüksek lisans tezinde, derslerde müzik öğretim yöntemlerinin kullanılıp kullanılmadığına ilişkin öğretmen görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada görüşme tekniği kullanılmıştır. Bunun için öğretmenlere 11 tane açık uçlu soru yöneltilmiştir. Güvenirliliği ve geçerliliği artırmak için aynı sorular yarı yapılandırılmış anket formuna dönüştürülmüş ve farklı illerdeki müzik öğretmenlerine de uygulanmıştır. Öğretmen görüşleri doğrultusunda ders saati yetersizliği, yöntemlerle ilgili bilgi eksikliği, müzik sınıfının olmaması, sınıfların kalabalık olması, materyal eksikliği, öğrenci ilgisizliği sonuçlarına ulaşılmıştır. Müzik öğretmenleri müzik öğretim yöntemleriyle ilgili eğitim almak istediklerini belirtmiştir.

Kaya (2018) “Türkiye’de Müzik Öğretim Yöntemleri Konusunda Yapılmış Lisansüstü Çalışmaların İncelenmesi” konulu yüksek lisans tezinde, Yüksek Öğretim Kurulu tez bankasındaki müzik öğretim yöntemleri konusunda yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerini incelemiş ve en fazla tercih edilen araştırma konusunun Orff öğretisi olduğu,

çalışmada öğretmenlerin veri kaynağı olarak çok dikkate alınmadığı, müzik öğretim yöntemleri konusundaki tez çalışmalarında kadınların oranla daha fazla olduğu, verilerin elde edilmesinde deneysel ölçümlerin sıklıkla tercih edildiği, ders ve derslik planlarını oluşturarak müzik öğretim yöntemlerinin uygulanabileceği ortamı sağlamakla görevli olan okul yöneticileri ile ilgili yalnızca bir araştırma olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Kale (2018) “İlköğretim Temel Müzik Eğitimi Programındaki (5-6-7 ve 8. Sınıflar) (Orff-Kodaly-Dalcroze) Müzik Öğretim Yöntemlerinin Uygulanmasına Yönelik Öğretmen Görüşleri” adlı yüksek lisans tezinde, müzik öğretmenlerinin müzik öğretim yöntemleri hakkındaki bilgilerinin, farkındalıklarının ve tecrübelerinin ortaya konması amaçlanmıştır. Araştırmada örnek olay incelemesi yapılmıştır. Veri toplama tekniği olarak araştırma sorularından oluşturulan soru kağıdı kullanılmıştır. Sorular katılımlı gözlem tekniği ve biçimsel mülakat tekniği ile cevaplandırılmıştır. Yapılan araştırmada müzik öğretmenlerinin yöntemlerin ismine aşina oldukları fakat yöntemler hakkında bilgi sahibi olmadıkları ortaya çıkmıştır. Öğretmenler tarafından en çok bilinen yöntemin Orff Schulwerk olduğu, Kodaly yönteminin daha az bilindiği, Dalcroze yönteminin ise neredeyse hiç bilinmediği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Kılıç (2007) “Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin Özel Öğretim Yöntemleri Derslerinde Kazandıkları Yeterliklerin Öğretmenlik Uygulamasında Kullanım Açısından Değerlendirilmesi” konulu doktora tezinde, özel öğretim yöntemlerinin ders sürecindeki durumunu belirlemek ve uygulama aşamasına ne derece yönlendirici olduğunu saptamak amaçlanmıştır. Bu araştırmada uzman kişilerin ve öğrencilerin görüşleri dikkate alınarak değerlendirme modeli geliştirilmiştir. Özel Öğretim Yöntemleri dersleri hakkındaki görüşlerin alınması için Anket Formu kullanılmış, Öğretmenlik Uygulaması dersindeki etkilerinin tespiti için ise Gözlem Formu ve Günlük Plan İnceleme Formu uygulanmıştır. Araştırmada Özel Öğretim Yöntemleri derslerinde öğrenilen bilgilerin gerçekte davranışa dönüşmediği, öğretmenlik uygulamasında yetersiz kaldıkları fakat müzik öğretmeni adaylarının kendilerini yeterli buldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Andırıcı (2006) “İlköğretim Müzik Derslerinde Kullanılan Öğretim Yöntemlerine İlişkin Bir İnceleme” adlı yüksek lisans tezinde, ilköğretim müzik derslerinde kullanılan yöntemler ve yöntemlerin kullanılma sıklığını ortaya koymak amacıyla öğretmen görüşleri alınmıştır. Araştırmada 5’li derecelendirme ölçeğinde geliştirilen anket uygulanmış ve veriler SPSS istatistik programı ile analiz edilmiştir. T-testi ve One Way Anova testi sonuçlarına

göre yüzde ve frekans değerleri yorumlanmıştır. Bulgulara göre cinsiyet, sınıf mevcudu, derslikler, okul türü değişkenleri arasında anlamlı bir fark bulunamamış; kıdem ve mezuniyet durumuna göre anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Müzik öğretmenlerinin yöntemleri öğrenme ve yöntemleri uygulamada yetersiz olduğu düşünülmektedir. Öğretmenlerin büyük bir kısmı ders saatinin yetersiz olduğunu, okulun fiziki şartlarının uygun olmadığını ve hizmet içi eğitim verilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Aslan (2020) “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Aldıkları Müzik Eğitimini Müzik Etkinliklerinde Kullanabilmelerine İlişkin Görüşleri” konulu yüksek lisans tezinde, okul öncesi öğretmenlerinin üniversitede almış oldukları eğitim neticesinde müzik etkinliklerinin uygulanmasına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Tekil tarama modeli kullanılan bu çalışmada okul öncesi öğretmenlerine araştırmacının geliştirdiği anket uygulanmıştır. Öğretmenlerin okul öncesi müzik eğitimini çocukların gelişimsel süreçleri açısından önemli gördükleri, müzik öğretim yöntemleri bilgilerinin kısmen yeterli olduğu, öğretmenlerin çoğunluğunun enstrüman çalmayı bilmediği, üniversitede Orff çalgıları ile ilgili bir eğitim almadıklarından dolayı bilmedikleri için derslerinde kullanmadıkları, bilgisayar-projeksiyon gibi teknolojik aletleri kullandıkları ve okul öncesi dönemde müzik etkinliklerini müzik öğretmenlerinin uygulaması gerektiği düşüncesinde oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Aycan (2018) “Dalcroze, Orff Schulwerk ve Kodaly Yöntemlerinin Müzik Eğitiminde Kullanımına İlişkin Bir İnceleme” konulu yüksek lisans tezinde, müzik öğretmenlerinin aktif öğrenme yöntemlerini müfredata uygun bir şekilde kullanımları ve görüşlerinin tespiti amaçlanmıştır. Bilimsel verilerin toplanması sürecinde literatür tarama yöntemi kullanılmıştır. Google Form aracılığıyla 5’li likert tipi değerlendirme yapılarak öğretmen görüşleri alınmıştır. Anket sonuçları yüzde ve frekans değerleri belirlenerek çözümlenmiştir. Sonuçlar tablo ve grafik şekline dönüştürülmüştür. Doğu Anadolu bölgesindeki müzik öğretmenlerine uygulanan bu çalışmada, ritim ve harekete dayalı öğretim yöntemlerini sınıfta uygulayabiliyor olduğu ve yöntemlerin öğrencinin zihinsel ve fiziksel gelişimini olumlu yönde etkilediği, öğretmenlerin gerekli donanıma sahip olduğu fakat sınıf mevcudunun fazla olmasının negatif bir etki yarattığı, maddi yetersizlik kaynaklı en fazla kullanılan enstrümanın melodika ve blok flüt olduğu, sonuçlarına ulaşılmıştır.

Kaybal (2016) “Genel Öğretim Yöntem ve Teknikleri İle Müzik Öğretim Yöntem ve Tekniklerinin İlişkisi” adlı yüksek lisans tezinde, müzik derslerinde kullanılan müzik öğretim yöntem ve tekniklerinin genel öğretim yöntem ve teknikleri ile ilişkilendirilmesi, öğretimde

nasıl bir sıralamaya sahip olduğunun belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Problemlerin çözümlenmesi için durum çalışması modeli yapılmış, veri toplama tekniği olarak doküman incelemesi ve verilerin analizi için içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Sonuç olarak müzik öğretim yöntem ve teknikleri ile genel öğretim yöntem ve teknikleri arasında birbirine uymayan farklı yönlerinin olduğu kadar benzerlik ve ortak noktalar bulunduğu görülmektedir. Ayrıca müzik öğretim yöntemleri ile genel öğretim yöntemlerinin birlikte alındığı kaynakların yetersizliğine dikkat çekilmiştir.

Gül (2012) “Okul Öncesi Altı Yaş Çocukları İçin Oluşturulan Şarkı Dağarcığının Müziksel Gelişim Düzeylerine Etkisi” adlı doktora tezinde, okul öncesinin programına uygun çocuk şarkıları dağarcığı oluşturmak, öğretmenlerin derslerinde daha verimli ve etkili çalışmalar yapmasını sağlamak amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin müzik etkinliklerini uygulamada yeterlikleri açısından olumsuz görüş taşıdıklarını ayrıca çağdaş müzik öğretim yöntemlerini uygulamada kendilerini yeterli görmedikleri, kullanılan şarkı dağarcığının yetersiz olduğunu sonuçlarına ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda araştırmacının hazırlayıp uyguladığı şarkı dağarcığını ile gerçekleştirilen müzik etkinliklerinin çocuğun müziksel gelişim düzeyini olumlu yönde etkilediği görülmüştür.

Çelik (2001) “Sınıf Öğretmeni Adaylarının Müzik Eğitimi ve Öğretimi Konusundaki Donanımları Üzerine Bir Araştırma” adlı yüksek lisans tezinde, sınıf öğretmeni adaylarının müzik eğitimi ve öğretimi hakkındaki donanımlarının etkili bir müzik eğitimi için önemini vurgulamak amaçlanmıştır. Müzik derslerinin kredi dağılımı ve tanımı, müziğin çocuğun yaşantısındaki önemi ve müzik öğretim yöntemleri belgesel tarama yöntemi ile; sınıf öğretmeni adaylarının müzik eğitimi ve öğretimindeki donanımları ise anket uygulanarak belirlenmiştir. Sonuç olarak sınıf öğretmenlerinin en temel bilgi ve becerileri bildiği fakat daha ileri gidemedikleri, yetersiz kaldıkları görülmüştür. Sınıf öğretmeni adaylarının bireysel ya da toplu şarkı söyletirken dikkat edilecek hususlar konusunda bilgi sahibi olduğu, büyük çoğunluğunun enstrüman çalamadığı, müzik öğretim yöntemleri hakkında bilgi sahibi olmadıkları ve orff çalgılarını bilmedikleri için kullanmadıkları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Kardeş (2018) “Müzik Eğitiminde Kullanılan Şarkıların Eşliklenmesine Yönelik Materyal Geliştirme ve Kullanılabilirliği” adlı doktora tezinde, müzik öğretmenlerinin kullandığı ders kitabı ve kullanılan şarkıların belirlenerek dağarcık oluşturulması ve bu dağarcıktaki şarkılara klavyeli çalgılar için eşlik yazılarak müzik öğretmenleri tarafından kullanılabilirliğini tespit etmek amaçlanmıştır. Bu araştırmada durum tespiti için tarama

modeli, materyalin test edilmesi için ise basit deneysel model kullanılmıştır. Öğrencilerin müzik dersine olan tutumlarını ölçmek için Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi uygulanmıştır. Veriler, SPSS 20.0 istatistik paket programı ile çözümlenmiştir. Hazırlanan eşlik materyalinin, öğretmenler tarafından çalınabildiği ve eşlik çalınmasının öğrencilerin derse olan tutumlarını pozitif yönde etkilediği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Durmaz (2009) “Eşlik Dersinin Öğrencilerin Piyano Eşlik Becerilerinin Gelişimi Üzerindeki Etkileri” konulu yüksek lisans tezinde, lisans öğrencilerinin aldığı eşlik eğitiminin piyanoda beceriye dönüşmesinin etkilerini belirlemek amaçlanmıştır. Verilerin toplanmasında ön test-son test yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem eşlik eğitimi almadan önce ve aldıktan sonra iki kez gerçekleştirilmiştir. Veriler tablolaştırılmış ve grafikleştirilmiştir. Ön test ve son test sonuçları karşılaştırılmıştır. Eşlik eğitimi aldıktan sonra öğrenciler ezginin fonksiyonlarını tespit etme ve ezginin akor geçişlerini doğru zamanlarda yapabilmede yeterli görülümüş; ezgiye uygun eşlik modeli kullanabilme durumunda öğrencilerin bir kısmının eşlik modeli kullanamadığı, ezgiye uygun tempoda eşlik yapabilme durumunda büyük ölçüde yeterli olsa da yetersiz kalan öğrencilerinde olduğu, akor seslerinin armoni kurallarına göre oluşturabilmede yetersiz öğrencilerin olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Eşlik eğitimi aldıktan sonra eşlik becerilerinde az da olsa ilerleme olmuştur. Fakat istenilen düzeye gelememiştir.

Koç (2021) “Ortaokul Müzik Kitaplarındaki Makamsal İçerikli Şarkıların Eşliklenmesine Yönelik Müzik Öğretmeni Görüşleri” konulu yüksek lisans tezinde, ders kitaplarındaki makamsal şarkıların eşliklenme durumunun tespiti için müzik öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır. Makamsal şarkılar; makam, usulleri ve karar sesleri açısından incelenerek sınıflarına ayrılmıştır. Makamsal şarkılara eşlik yapabilme durumu için anket ve yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Müzik öğretmenlerinin büyük bir kısmının derslerinde eşlik kullandığı, genel olarak makamları bildikleri fakat asma karar, durak ve güçlü vb. gibi bilgileri yeterince bilmedikleri sonuçlarına ulaşılmıştır. Ders kitaplarında makamsal şarkıların yeterli düzeyde olduğu ama öğretmenlerin bu konuda hizmet içi eğitime ihtiyaç duyduğu belirlenmiştir.

Yıldırım (2020) “Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Eşlik Dersine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezinde, eşlik dersinin teorik ve uygulamalı çalışmasının durumunu belirlemek, öğrencilerin donanımlarını artırmak, meslek yaşantısında eşlik yapabilme durumlarının önemini belirtmek amaçlanmıştır. Görüşlerin belirlenmesi için öğrencilere anket uygulanmıştır. Cevaplar SPSS 22 ile değerlendirilmiştir.

Müzik öğretmeni adaylarının ders saati süresini yetersiz bulduğu, derslerde düzenli bir yöntem kullanılmadığı, derste uygulanan çalışmaların seviyelerine uygun olduğu fakat uygulama süresinin yetersiz olduğu, parçaya piyanoda eşlik yazabilme, deşifre edebilme, doğaçlama yapma ve transpoze etme konularında kendilerini yeterli görmedikleri ve meslek yaşantılarında kullanabilecekleri bir repertuarlarının olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Karaman (2018) ‘‘GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 2014-2015’te Yürürlüğe Giren Programa Tabi Lisans 4 Öğrencilerinin Okul Şarkılarına Piyano İle Eşlik Edebilme Bilgi ve Becerilerine İlişkin Görüşleri’’ konulu yüksek lisans tezinde, lisans öğrencilerinin okul şarkılarına piyano ile eşlik edebilme durumlarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla anket, kaynak tarama ve belgesel tarama araçları kullanılmıştır. Bulgular tablolar haline getirilmiş ve sözel olarak ifade edilmiştir. Piyano eğitimi süresi arttıkça kazanılan beceri ve bilgi düzeyinin yükseldiği, ihtiyaca uygunluk düzeyinin arttığı, lisans sürecinde alınan derslerin içerik ve kapsam açısından okul şarkılarının eşliklenmesi yönünde beceri ve bilgiyi geliştirdiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Eşlik çalgısı olarak ilk sırada piyanoyu seçtikleri, 2. sırada ise gitara yer verdikleri görülmüştür.

Bağcı (2009) ‘‘Eşlik Desteğinin Armoni ve Solfej Eğitimindeki Başarı Düzeyine Etkisi’’ adlı doktora tezinde, Armoni ve Solfej derslerini eşlikli işlemenin öğrenciler üzerindeki etkisini tespit etmek amaçlanmıştır. Bu amaçla deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Çalışmanın deneysel deseni, öntest-sontest kontrol gruplu model olarak işlenmiş ve başarı testleri geliştirilmiştir. Yaş yükseldikçe, müzikal deneyim arttıkça solfej ve armoni başarısının da arttığı, konservatuar mezunlarının bu derslerde daha başarılı olduğu, ana dal enstrümanına göre solfej dersindeki başarının etkilendiği, solfej ve armoni derslerindeki başarının cinsiyet, gelir düzeyi, enstrüman çalışma alışkanlığına göre değişmediği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Köz (2007) ‘‘İlköğretim İkinci Kademe’de Görev Yapan Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) Alanı Mezunu, Müzik Öğretmenlerinin Okul Şarkılarına Eşlik Etmede Karşılaştıkları Problemler ve Çözüm Önerileri’’ konulu yüksek lisans tezinde, müzik öğretmenlerinin okul şarkılarına eşlik etmede karşılaştıkları problemler ve gitarın bu alandaki kullanılabilirliğinin tespiti amaçlanmıştır. Veriler müzik öğretmenleri ve öğretim elemanlarına anket uygulanarak toplanmıştır. Bulgulara göre öğretim elemanları Bireysel Çalgı dersinin içeriğini, ders saati, çalgı teknikleri, akor pozisyonları, doğaçlama eşlik yapmaya dayalı uygulamaları yeterli görmemişlerdir. Öğretmenlerin ve öğretim elemanlarının mevcut kaynakları içerik ve sayı

yönünden yeterli bulmadıkları, kendi hazırladıkları eşlik çalışmalarını kullandıkları, gitarın eşlik çalgısı olarak kullanılmasının uygun olduğu sonuçlarına ulaşmıştır.

Sönmezöz (2006) “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Eşlik Öğretiminin Müzik Öğretmenlerinin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi” konulu doktora tezinde, müzik öğretmenlerinin lisans sürecinde almış oldukları eşlik öğretimine ve eşlik yapabilmedeki yeterliklerine ilişkin durum tespiti yapmak; lisans sürecinde verilen eşlik dersinin değerlendirmesini yapmak amaçlanmıştır. Veriler anket ve belgesel tarama ile toplanmış; betimsel istatistik yöntemiyle çözümlenmiş ve yorumlanmıştır. Uzman görüşleri ve anketten sağlanan verilen doğrultusunda müzik öğretmenlerinin eşlik yapabilme düzeylerinin yeterli olmadığı, eşlik dersi öğretim programının geliştirilmesi gerektiği ve öğretmenlerin eşlik yapabilme düzeylerini artırıcı etkili bir eşlik eğitimi için uygulama kısmının önemli olduğu sonuçlarına ulaşmıştır.

Demirtaş (2011) “İlköğretim 7. Sınıf Müzik Dersinde Şarkıların Piyano Eşlikli Öğretilmesinin Öğrenci Kazanımlarına Etkileri” adlı yüksek lisans tezinde ilköğretim 7. sınıf müzik dersinde şarkıların piyano eşlikli öğretilmesinin, öğrenci kazanımlarına etkilerinin belirlenmesi, şarkıları piyano eşliği ile öğrenen öğrencilerle, piyano eşliği olmadan öğrenen öğrencilerin başarı düzeylerinin karşılaştırılarak, eşliğin müzik eğitime etkisinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Kaynak tarama yöntemi ve kontrol gruplu son-test modelinden faydalanılmıştır. Verilere göre söz, ezgi, piyano eşliği, hız basamakları, gürlük basamakları, tartım ve katılım durumu kriterine ilişkin olumlu bir sonuç sağladığı belirlenmiştir.

Akgül (2013) “Enstrüman Eşlikli Uygulamaların İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Müzik Dersine Yönelik Başarı ve Tutumlarına Etkisi” konulu doktora tezinde, enstrüman eşlikli uygulamaların ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin müzik dersine yönelik başarı ve tutumlarına etkisini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, İlköğretim 6. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma, aynı sayıda öğrenciden oluşan iki farklı sınıfta uygulanmıştır. Sınıflardan biri deney, diğeri kontrol grubu olarak seçilmiştir. Deney grubuna bahar döneminde ilköğretim 6. sınıf müzik dersinde dizgeli eğitim sistematigi ile hazırlanmış eşlikli müzik dersi kontrol grubuna ise var olan süreçte uygulanmakta olan müzik dersi uygulanmıştır. Öğrencilerin başarı düzeylerini belirlemek için araştırmacı tarafından hazırlanan 59 maddelik Müzik Dersi Başarı Testi sürece katılan öğrencilere uygulanmıştır. Öğrencilerin tutumlarının belirlenmesin de ise hazırlanan 28 maddelik tutum ölçeği uygulanmıştır. Araştırma sonucuna göre, deney grubu öğrencilerinin derse yönelik

tutumlarındaki artışın kontrol grubu öğrencilerine göre daha ilerde oldukları, deney grubu öğrencilerinin bilgi düzeylerinin kontrol grubu öğrencilerine göre daha ilerde olduğu, deney grubundaki öğrencilerin müzik dersine yönelik tutumlarının, uygulama süreci sonucunda başlangıç seviyelerine göre daha fazla artış gösterdiği saptanmıştır. Müzik eğitimi sürecinde piyano eşliğinin müzik dersinin işlenmesi bakımından önemli bir yeri olduğu, ilköğretim müzik derslerinde enstrüman eşlikli bir materyal desteğinin öğrencilerin başarılarının ve derse olan ilgilerini arttığı görülmektedir.

Kızılet (2018) “Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarındaki Eşlik Çalma Dersine Yönelik Öğrencilerin Tutumları ve Dersi Veren Öğretim Elemanlarının Görüşleri” adlı yüksek lisans tezinde, müzik öğretmenliği anabilim dalı lisans programında yer alan Eşlik Çalma dersini alan müzik öğretmeni adaylarının derse yönelik tutumlarını incelemek amacıyla yapılmıştır. Eşlik Çalma dersinin eğitimini veren öğretim elemanlarının görüşleri alınarak derse yönelik durum tespiti yapılması hedeflenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Eşlik Çalma Dersi Tutum Ölçeği ve Görüşme Formu kullanılmıştır. Eşlik çalma dersinin müzik öğretmenliği lisans programının sonuna doğru olması ve en az 1 dönem daha uzatılması gerektiği, 24 ve daha büyük yaşta olan öğrencilerin Eşlik Çalma dersine yönelik tutumlarının 20-21 yaş grubunda bulunan öğrencilerden daha yüksek olduğu görülmüştür. Seçilen ana çalgı anlamlı bir farklılaşmaya neden olmaktadır. Anne ve babası ilkokul ve ortaokul mezunu olan öğrencilerin Eşlik Çalma dersine yönelik tutumları, annesi üniversite ve üstü bir yerden mezun olan öğrencilerden daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Dersin yalnızca bir dönemde yer almasından dolayı teorik olarak içeriğin tamamı işlense bile uygulamaya ve pratiğe dönüştürmeye zaman kalmadığı görülmüş ve ders süresinin yetersiz olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

2.2.2. Yurt dışında yapılan araştırmalar

Chokera (2016) “The Effects Of a Music Methods Course On Kenyan Pre-service Generalist Primary School Teachers’ Perceived Confidence and Competence To Teach Music” adlı araştırmasında, müzik öğretim yöntemleri dersinin Kenyalı sınıf öğretmeni adaylarının güven duygusu ve yeterlilikleri üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda 30 sınıf öğretmeni adayına 8 hafta süren bir müzik öğretim yöntemleri dersi verilmiştir. Alınan dersten sonra öğretmenlerin özyeterliliklerinde değişiklik olup olmayacağı belirlenmeye çalışılmıştır. Veriler Müzik Güven Ölçeği, Müzik Öğretimi Yeterlik İnanç Anketi ve Müzik Deneyimi Anketi kullanılarak elde edilmiştir. Müzik öğretim yöntemleri dersinin sınıf öğretmeni adaylarının yeterlik ve güven algılarını geliştirdiği, pratik

deneyimler ve etkili öğretim stratejileri kazandırdığı, hizmet öncesi eğitimin önemli olduğu sonuçlarına ulaşılmaktadır.

Bremmer (2015) “What The Body Knows About Teaching Music The Specialist Preschool Music Teacher’s Pedagogical Content Knowing Regarding Teaching And Learning Rhythm Skills Viewed From an Embodied Cognition Perspective” adlı doktora tezinde, Hollandalı okul öncesi müzik öğretmenlerinin pedagojik içerik bilgisini araştırmayı amaçlamaktadır. Verilerin toplanmasında öğretmenlerin ritim becerisine ilişkin durumunu ortaya çıkarmak için jest analizi, fiziksel eylem analizi ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada öğretmenlerin becerilerinin dil, ses, jestler, vücut pozisyonu ve fiziksel eylemler üzerinde dağıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Okul öncesi çocukların ritim becerilerinin öğrenilmesini kolaylaştıran yeni, sözsüz bir müzikal iletişim ve müzikal etkileşim dili keşfedilmiştir.

Yeh (2014) “An Investigation Of Taiwanese Teachers’ Experience, Beliefs And Practice In Piano Teaching: Exploring The Scope For Creativity” adlı çalışmada, Tayvanlı öğretmenlerin etkili öğretim hakkındaki inançlarını ve uygulamalarını, öğretimde yaratıcılığı algılayış biçimlerini ortaya koyması amaçlamaktadır. Verilerin toplanmasında 7 öğretmene öğretime ilişkin algıları için anket ve uygulamaların gözlemlenmesine dayalı bir görüşme formu kullanılmıştır. Etkili öğretmenlerin özellikleri, etkili derslerin bileşenleri ve etkili öğretim stratejileri olmak üzere üç açıdan incelenmiştir. Öğretmenlerin kendi deneyimlerinin öğretmenlik inançları üzerinde olumlu etkisi olduğu fakat fiili olarak geliştirilmesi gerektiği, öğrencilerin düşük öğrenme motivasyonunun ve uygulama eksikliğinin olumsuz etkilediği sonuçlarına varılmıştır.

Villegas ve Ana (2020) “The Effect Of Student Age And Performance Level On Parental Involvement In Suzuki Programs” adlı çalışmada, öğrenci yaşının ve performans düzeyinin Suzuki programlarına ebeveyn katılımı, cinsiyet, sosyo-ekonomik durum üzerindeki etkisini araştırmayı amaçlamaktadır. Veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Anket, Suzuki programlarında yer alan 39 ebeveyn dağıtılmıştır. Bulgulara göre ebeveyn katılımının öğrenciler orta düzeyde bir performansla ulaştıklarında değiştiği, cinsiyete göre anlamlı bir fark yaratmadığı, orta ila yüksek hane gelirine sahip ebeveynlerin Suzuki programlarına dahil olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Jones (2016) ‘‘Elementary Music Teacher Perception And Instruction Of Subdivision: A Mixed Methods Study’’ adlı çalışmasında, ilköğretim müzik öğretmenlerinin alt bölümlere ilişkin bakış açılarını ve genel müzik sınıfındaki öğretimsel değeri keşfetmeyi amaçlamaktadır. Orta Teksas Bölgesi’ndeki okullarda görev yapan 26 ilköğretim müzik öğretmenine anket uygulanmıştır. Öğretmenlerin derslerde öğretime beş dakikadan az zaman ayırdığı, Dalcroze Eurhythmics, Kodaly ve Orff Schulwerk eğitiminin öğrencilerin öğrenmesine yardımcı olduğuna inandıkları fakat etkili kullanamadıkları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Tabuena (2021) ‘‘Carabo-Cone, Dalcroze, Kodaly, and Orff Schulwerk Methods: An Explanatory Synthesis Of Teaching Strategies In Music Education’’ adlı çalışmasında, müzik eğitimindeki mevcut öğretim stratejilerini tanımlamayı ve sunmayı amaçlamaktadır. Veriler kütüphane ve literatür taraması yoluyla mevcut koşullar hakkında bilgi toplamak için betimsel bir yöntem kullanılmıştır. Açıklayıcı sentez kullanılarak veriler analiz edilmiştir. En bilinen öğretim yöntemlerinin Carabo-Cone, Dalcroze, Kodaly ve Orff Schulwerk Yöntemi olduğu, eğitimin kalitesi için öğretmenin kendisini daimi geliştirmesi gerektiği, öğretmen ve öğrencinin ihtiyaç duyduğu amacı tatmin edici şekilde yerine getirebilmesi için farklı müzik öğretim stratejilerini de öğrenerek kullanmaları gerektiği sonuçlarına ulaşılmaktadır. Eğitim sistemini olumsuz etkileyebilecek ekonomik kriz, salgın, eğitimsel yetersizlik ve eşitsizlik açısından çok sayıda oluşabilecek zorluk olduğundan, bunun farklı öğrenme biçimlerine yönelik etkilerinin analiz edilmesi, öneminin fark edilerek bu konuda çalışmalar yapılması önerilmiştir.

BÖLÜM 3

3. YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, kullanılan yöntem ve verilerin analizi ele alınmıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Karasar'a (2019:111)'a göre genel tarama modeli çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek veya örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleri olarak açıklanabilir. Nitel araştırma yöntemine göre yapılan çalışmada veri toplama aracı olarak yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış, elde edilen veriler içerik analizi ve betimsel istatistik yöntemleri kullanılarak çözümlenmiştir.

3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubu Konya ili merkez ilçelerinde (Meram, Karatay, Selçuklu) MEB'e bağlı ortaokullardaki müzik öğretmenleridir.

Tablo 3.1. Uygulama Yapılan Okulların Listesi

OKUL ADI	İL	İLÇE
Mehmet Beğen Ortaokulu	Konya	Meram
Alparslan Ortaokulu	Konya	Meram
Yavuz Sultan Selim Ortaokulu	Konya	Meram
Vali Necati Çetinkaya Ortaokulu	Konya	Meram
Zafer Ortaokulu	Konya	Meram
Fevzi Çakmak Ortaokulu	Konya	Meram
Yaylapınar Ortaokulu	Konya	Meram
Şehit Pilot Ayfer Gök Ortaokulu	Konya	Meram
Ahmet Haşhaş Ortaokulu	Konya	Selçuklu
Mareşal Mustafa Kemal Ortaokulu	Konya	Selçuklu
Şehit Mustafa Çuhadar Ortaokulu	Konya	Selçuklu
Rebii Karatekin Ortaokulu	Konya	Selçuklu
Hoca Ahmet Yesevi Ortaokulu	Konya	Selçuklu
Kaşgarlı Mahmut Ortaokulu	Konya	Selçuklu
Necip Fazıl Kısakürek Ortaokulu	Konya	Selçuklu
Namık Kemal Ortaokulu	Konya	Karatay
Şehit Sadık Ortaokulu	Konya	Karatay
Yaşar Doğu Ortaokulu	Konya	Karatay
Karatay Ortaokulu	Konya	Karatay
Abdülhamid Han Ortaokulu	Konya	Karatay
Prof. Dr. Fuat Sezgin Ortaokulu	Konya	Karatay
Ayşe-Hüseyin Özkan Ortaokulu	Konya	Karatay
İsa Can Bezirci Ortaokulu	Konya	Karatay

Tablo 3.2. Kişisel Bilgiler

Değişkenler		f	%
Cinsiyet	Kadın	26	79
	Erkek	7	21
Yaş	22-32	4	12
	33-43	14	42
	44-54	15	46
	55-65	-	-
Toplam		33	100

Tablo 3.2. incelendiğinde araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin yüzde 79'u kadın (f:26), yüzde 21'i erkektir (f:7). Ulaşılan müzik öğretmenlerinin yüzde 12'si 22-32 yaş aralığında (f:4), yüzde 42'si 33-43 yaş aralığında (f:14), yüzde 46'sı 44-54 yaş aralığında (f:15), yüzde 0'ı 55-65 yaş aralığındaki öğretmenlerdir.

3.3. Veri Toplama Teknikleri

Bu çalışmada verilerin toplanması için literatür taraması yapılmış ve görüşme tekniğinden yararlanılmıştır.

3.4. Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından oluşturulan yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. “Sorulacak sorular daha önceden yapılandırılmıştır, araştırmacı sadece bu soruları yüz yüze etkileşim sırasında tek yönlü olarak katılımcıya yöneltir ve katılımcıdan sadece bu sorulara yanıt vermesini bekler.” (Ekiz, 2003; akt. Türkmen. 2010:60) Görüşme formu için oluşturulan sorular kapsam geçerliliği için 3 uzmana sunulmuştur. Uzman görüşleri alınmış ve gerekli görülen düzenlemeler yapılmıştır. Uzman dönütleri sonucunda 4 açık uçlu, 4 kapalı uçlu olmak üzere 8 soru oluşmuştur.

3.5. Verilerin Toplanması

Verilerin toplanması sürecinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ortaokullarda görev yapan 36 müzik öğretmenine ulaşılmıştır. Öğretmenlerden 3 tanesi çalışmaya katılmayı kabul etmemiştir. Toplamda 33 müzik öğretmeni ile görüşülmüş ve öğretmenlere daha önceden hazırlanmış yapılandırılmış görüşme formu soruları uygulanmıştır. Görüşme öncesi katılımcılara araştırmacı tarafından hazırlanan Onay Formu sunulmuştur. Onay Formu'nda katılımcıya, kişiye özel bilgileri açıklamada zorlama olmayacağı, verilerin araştırmacı tarafından güvenle saklı tutulacağı, katılımcının onayı doğrultusunda ses kaydı ve verilerin

yazılı doküman haline getirildikten sonra düzeltilebileceği veya paylaşmak istemedikleri kısımların silinebileceği güvencesi verilmiştir. Veriler whatsapp, telefon görüşmesi ya da mail yoluyla elde edilmiştir.

3.6. Verilerin Analizi

Verilerin çözümlenmesi ve raporlaştırılması sürecinde katılımcıların isimleri saklı tutulmuş olup M1-M2 şeklinde isimler verilmiştir. Yapılan görüşmelerden elde edilen veriler yazılı metin haline getirilmiştir. Görüşme soruları ayrı ayrı ele alınarak tablolatırılmış, görüşme sorularına verilen cevapların neden-sonuç ilişkisi incelenerek çözümlenmiştir. Görüşme Formu yoluyla elde edilen veriler, nitel veri analizi türlerinden olan içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. İçerik analizi, birbirine benzeyen verileri kavramlar ve temalara göre bir araya getirmek ve anlaşılır biçimde düzenleyerek yorumlamaktır. (Yıldırım ve Şimşek, 2000; akt. Babacan, 2021:162) Çoktan seçmeli soruların analizi için betimsel analiz yöntemi kullanılmış ve yüzde-frekans tablosu oluşturulmuştur. Betimsel analizde görüşme yapılan bireyleri tanıtıcı bulgular değerlendirilir fakat içerik analizinde veriler tanımlanmaya çalışılır; birbirine benzediği ve birbiri ile ilişkisi olduğu tespit edilen veriler belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilerek sistematik bir şekilde yorumlanır. (Altunışık ve diğerleri, 2010:322)

BÖLÜM 4

4. BULGULAR

Bu bölümde MEB'e bağlı ortaokullarda görev yapan müzik öğretmenleri ile yapılan görüşmelerde elde edilen verilerin analizinden elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Katılımcıların görüşleri, gizlilik esasına bağlı kalınarak, isimleri verilmeden M1-M2 şeklinde kodlanarak aktarılmıştır.

4.1. Birinci alt probleme ilişki bulgular

Bu bölümde araştırmanın birinci alt problemi olan “Eşlik etmenin müzik derslerindeki önemi ve yeri hakkında öğretmen görüşleri nedir?” sorusuna cevap aranmıştır. Hazırlanan yapılandırılmış görüşme formunda müzik öğretmenlerine çalgı ile eşlik etmek hakkındaki görüşleri ve derslerinde eşlik kullanma nedenleri sorulmuştur. Elde edilen veriler Tablo 4.1. ve 4.2’de gösterilmektedir.

Tablo 4.1. Çalgı eşliğinin yeri ve önemi ile ilgili öğretmen görüşleri

Kategoriler	Görüş Bildiren Öğretmenler
Dikkat çekici/istek artırıcı olması	M1,M2,M5,M6,M8,M9,M11,M13,M15,M20,M21,M23,M24,M27,M28,M29,M32,M33
Kalıcı öğrenmeyi sağlaması	M1,M7,M15,M17
Öğrenmeyi kolaylaştırması/verimi artırması	M3,M4, M7,M10,M15,M16,M21,M22,M25,M26,M28,M29,M31
İşitsek kulak gelişimine faydası	M2,M5,M12,M14,M18,M19,M20,M30,M32,M33
Eğlence faktörü	M3,M9,M12,M17,M20,M21,M24,M26
Motivasyona etkisi	M11,M22,M27
Derse katılım	M6,M8,M13,M30,M32
Grup başarısı	M18,M31
Merak unsuru	M22,M23

M: Müzik Öğretmeni

Tablo 4.1. incelendiğinde öğretmenlerden 18’i derslerde eşlik kullanılmasının dikkat çekici ve isteği artırdığı yönünde görüş bildirmiştir. Kalıcı öğrenmeyi sağladığı cevabını veren 4 öğretmen mevcuttur. Öğretmenlerin 13’ü eşlik kullanılmasının öğrenmeyi kolaylaştırarak derslerdeki verimi artırdığından bahsetmiştir. 10 öğretmen işitsel kulak gelişimine faydası olduğu cevabını vermiştir. Öğretmenlerin 8’i öğretmen ve öğrenci için derslerin daha eğlenceli, zevkli geçtiğinden bahsetmiştir. Öğretmenlerin 3’ü öğrencileri motive ettiğini, öğretmenlerin 5’i derse katılımın arttığını söylemiştir. Grup içerisindeki başarının arttığı görüşü 2 öğretmen tarafından bildirilmiştir. Son olarak öğretmenlerin 2’si öğrencilerin

merakının arttığı yönünde görüşünü bildirmiştir. Tablo 4.1’ de görüldüğü üzere öğretmenlerin büyük bir kısmı eşliğin dikkat çektiği, öğrencinin isteğini artırdığı yönünde cevap vermiş az bir kısmı grup başarısını etkilediğini ve öğrencide merak uyandırdığını söylemiştir. Bu verilere ilişkin öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir.

Dikkat çekici/istek artırıcı durumu ile ilgili bazı öğretmen görüşleri;

M1 “Çalgı ile eşlik edildiğinde müzik dersinin işlenişi daha ilgi çekici hale gelir çünkü kullanılan enstrümanlar geçmişten günümüze insanların hep ilgisini çekmiş ve insanları cezbetmiştir. Bu sayede müzik dersinde verilmesi planlananlar daha kolay ve kalıcı bir şekilde verilmiş olur.”

M2 “Öğrencinin dikkatini çekerek derse katılımını artırıyor. Doğru ritimde çalma ve söyleme daha sağlıklı oluyor. Doğru tonda okumalarına katkı sağlıyor.”

M8 “Hangi enstrüman olursa olsun eğer ki benim çalıştığım gibi daha merkezi olmayan bir okulda çalışıyorsanız öğrencilerin çok dikkatini çekiyor. Derse karşı bakış açıları mutlaka değişiyor. Derse karşı en isteksiz öğrencinin bile kullanılan enstrümanla ilgisinin arttığını ve derse katılım sağladığını çok kere gözlemlemiştir.”

M15 “Eşlik kullanmak dikkat çekmesi, daha hızlı, kolay ve istekli öğrenmelerini sağlaması ve kalıcı öğrenmenin artması açısından büyüktür.”

M20 “Müzik dersinde eşlik kullanılması bence eğlenceli bir ders işlenmesi bakımından oldukça gerekli. Derste eşlik yapıldığı zaman öğrencilerin daha da istekli ve ilgi gösterdiklerini gözlemliyorum. Tabii bunun için öğretmenin de enstrümanına hakim olması gerekiyor. Eşlik bence söyleyenin arka planıdır. Olmazsa olmaz. Öğrencilerin kulak gelişimine de katkıda bulunuyor.”

M29 “Müzik derslerinde çalgı ile eşlik etmek, öğrencinin derse olan ilgisini daha da arttırmaktadır. Bununla birlikte şarkıyı öğrenme konusunda oldukça fayda sağlayarak dersleri verimli hale getirmektedir.”

M33 “Öğrencinin derse olan ilgisinin artması, öğrencinin ritimsel ve ezgisel kulak gelişimi açısından önemli bir nokta.”

Kalıcı öğrenmeyi sağlama ile ilgili bazı öğretmen görüşleri;

M7 “Faydası kesinlikle çok fazla. Gerekli görüyorum. Öğrenmeyi daha kalıcı ve kolay kılıyor. Ama okullarda müzik sınıfı olmadığı için bunu yeteri kadar gerçekleştiremiyoruz. İmkanların artırılması lazım.”

M17 “Eşlikle yapılan çalışmalar öğrencilerde kalıcı öğrenmeye ve derslerin daha eğlenceli geçmesini sağlıyor.”

Öğrenmeyi kolaylaştırması/verimi artırması ile ilgili bazı katılımcı görüşleri;

M3 “Müzik dersinde çalgı ile eşlik etmek çok önemli. Öğrenci daha kolay öğreniyor ve dersler daha eğlenceli geçiyor.”

M4 “Derslerin daha etkili, daha zengin, verimli, derinliği olan boyutlarda geçmesine yardımcı olmaktadır.”

M10 “Müzik eğitimi için eşlik oldukça önemli bir unsurdur. Çalgılara eşlik etme dışında, şarkı öğretiminde de yararlı olduğu bilinen eşlik, bir müzik öğretmeni tarafından etkili bir biçimde kullanılmalıdır. Öğrencinin gelişimsel düzeyini artırır, kolay öğrenmeyi sağlar.”

M16 “Öğrencilerin müziği daha kolay ve doğru şekilde öğrenmesini sağlamada büyük rol oynar.”

M21 “Eşlik şarkının daha kolay öğrenilmesini ve dersin eğlenceli geçmesini sağlıyor. Öğrencinin derse olan ilgisini artırıyor.”

M25 “Çalgı aleti ile iletişime geçmek çok verimli. Dersin verimliliğini artırıyor. Ancak ders saatlerinin az olması ve yeni nesil öğrencilerin davranış bozuklukları, sabırsızlık ve çalışmayı seçmemeleri verimi çok azaltıyor.”

M28 “Çalgı ile eşlik sayesinde çocuklar parçayı daha iyi kavrar, kolayca öğrenir. Ayrıca eşlik çocuğun derse olan ilgisini artırarak dersten zevk almasını sağlar.”

İşitsel kulak gelişimine faydası ile ilgili bazı öğretmen görüşleri;

M5 “Kesinlikle çok önemli. Gerek işitsel gelişim için, gerek müzikalite için, gerekse öğrencinin dikkatini çekmek, dersi sevdirmek için. Fakat okulun şartları yetersiz.”

M14 “Müzik derslerinde öğrenciye çalgı ile eşlik etmek çok önemlidir. Çünkü öğrencinin müzik kulağını oldukça geliştirir. Ritme ayak uydurmayı, nota takibini ve müzik eserinde ki armonileri yani tınları duyabilmesi, anlayabilmesi önemlidir. Ayrıca hata yapma payını azaltır.”

M19 “Çalgı ile eşlik edince öğrenciler melodiyi de duyuyor, o açıdan iyi oluyor. Ayrıca duydukları için müzik kulakları gelişiyor.”

M30 “Tabii ki işitsel gelişim ve derse katılım açısından çok önemli. Bu sayede sınıfın büyük bir kısmı derse katılıyor. Ayrıca sesleri daha yakından duyarak kulak gelişimlerine katkıda bulunuyor.”

Eğlence faktörü ile ilgili bazı öğretmen görüşleri;

M9 “Müzik dersinde eşlik sazı kullanmak, hem öğrenci hem de öğretmen için oldukça önemlidir. Dersler daha eğlenceli hale gelir. Öğrencinin dikkatini çekeceği için öğrenci müzik dersine karşı daha hevesli olur.”

M12 “Öğrenciler eşlikli şarkılardan eşiksiz şarkılara göre çok daha keyif alıyor. Bunun nedeni hem ezgisel hem de ritmik açıdan şarkının okunmasına şarkıya uyumuna yardımcı oluyor. Kulak gelişimi için oldukça faydalı ve önemli.”

M24 “Müzik dersinde çalgı ile eşlik etmek çok iyi oluyor. Öğrencilerin derse olan ilgisini artırıyor. Dersler daha eğlenceli hale geliyor.”

M26 “Müzik dersinde eşlik çalmak öncelikle öğrenci için dersi daha eğlenceli hale getirecektir. Derslerde eşlik yapmak dersin verimini artırır. Dersi anlatma ve anlama kolaylığı sağlar.”

Motivasyona etkisi ile ilgili bazı öğretmen görüşleri;

M11 “Tabii ki gerekli buluyorum. Öğrencinin motivasyonunu yükseltmek açısından önemli. Çocukların müziği daha iyi anlamaları ve severek okumaları, şevkle okumaları için tabii ki gerekli buluyorum.”

M27 “Öğrencinin derse adapte olması, benimsemesi ve derste mutlu, ilgili olabilmesi açısından önemsiyorum.”

Derse katılım ile ilgili bazı öğretmen görüşleri;

M6 “Aslında çok önemli. Gerekli buluyorum. Öğrencilerin dikkatini çekmede ve derse katılımı artırmada etkisi büyük.”

M13 “Öğrencilerin dikkatini çekiyor ve derse katılımı kolaylaştırıyor.”

M32 “Öğrencilerin derse katılımını arttırmak ve dikkatlerini çekmek, Kulak gelişimin destekleyerek şarkıları doğru ve tonda söylemelerini sağlamak için derslerde çalgı ile eşlik büyük önem taşır.”

Grup başarısı ile ilgili bazı öğretmen görüşleri;

M18 “Eşlik etmek elbette çok önemli. Öncelikle müzik kulağını güçlendiriyor öğrencinin. Ne zaman şarkıya girip, es verip, duracağını anlıyor ve daha keyifli hale geliyor. Birlikte seslendirmeye alışıyor ve koro çalışmalarında daha başarılı oluyor.”

M31 “Derlerde çalgı ile eşlik etmek çok etkili. Öğrencinin şarkıyı daha kolay öğrenmesini ve hep bir ağızdan sınıfla bir arada hareket etmesini sağlıyor.”

Merak unsuru ile ilgili bazı öğretmen görüşleri;

M22 “Müzik derslerinde çalgı ile eşlik etmenin öğrenciler üzerinde olumlu etkileri vardır. Öğrencilerin ve öğretmenin motivasyonunu artırır. Çalgı ile eşlik yaparak öğrencilerin merakını artırır ve daha kolay öğrenmeleri sağlanabilir.”

M23 “Çalgı ile eşlik etmek merak uyandırdığı ve öğretme isteği artırdığı için çok önemli.”

Tablo 4.2. Eşlik kullanma nedenleri ile ilgili öğretmen görüşleri

Kategoriler	Görüş Bildiren Öğretmenler
Kalıcılık	M3,M7,M26,M33
Kolaylık	M7,M8,M9,M12,M16,M17,M21,M23,M29,M31,M33
Dikkat Çekme	M2,M8,M9,M13,M14,M22,M25
Tonda Kalma	M1,M2,M11,M16,M19,M20,M23,M27,M28,M29,M32
Ritim Duygusu	M2,M27,M29,M31,M32
Derse Katılım	M4,M17,M20,M22,M30,M32
Eğlence Faktörü	M3,M8,M9,M12,M13,M18,M22,M28,M32
Konsere Hazırlık	M4,M31
Motivasyon	M10,M11,M14,M25
Müzikal Beğeni	M10,M18
İşitsel Kulak Gelişimi	M11,M12,M26,M30,M33
Kullanmıyorum	M5,M6,M15,M24

M:Müzik Öğretmeni

Tablo 4.2. incelendiğinde öğretmenlerden 4’ü derslerinde eşlik kullanma nedenleri olarak kalıcı öğrenme yönünde görüş bildirmiştir. Kolaylık sağladığı cevabını veren 11 öğretmen mevcuttur. Öğretmenlerin 7’si dikkat çektiğinden bahsetmiştir. 11 öğretmen tonda kalmaya olumlu etkisi olduğu cevabını vermiştir. Öğretmenlerin 5’i derslerde eşlik kullanmanın ritim

duygusunu geliştirdiğinden bahsetmiştir. Öğretmenlerin 6'sı öğrencilerin derse katılımını artırdığını, öğretmenlerin 9'u dersleri daha eğlenceli hale getirdiğini söylemiştir. 2 öğretmen konser hazırlığı yapmalarına gerek kalmadığından, 4 öğretmen öğrenci motivasyonuna olumlu etkisinden bahsetmiştir. Müzikal beğeniyi artırdığı cevabı 2 öğretmen tarafından bildirilmiştir. 5 öğretmen işitsel kulak gelişimini etkilediği görüşünü bildirmiştir. Son olarak öğretmenlerin 4'ü derslerde çalgı ile eşliği kullanmadıklarını söylemiştir. Görüldüğü üzere öğretmenler çoğunluklu olarak eşlik kullanılmasının dersleri kolaylaştırdığı ve tonda kalmaya olumlu etkileri olduğu yönünde görüş bildirmiştir. Verilere ilişkin öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir.

Kalıcılık durumu ile ilgili bazı öğretmen görüşleri;

M3 "Derlerde eşlik kullanıyorum çünkü daha zevkli ve eğlenceli geçiyor dersler. Hem de kalıcı oluyor."

M7 "Kullanmaya çalışıyorum. Çünkü eşlik yapmak kesinlikle gerekli. Örneğin şarkı öğretiminde şarkının ezgisi öğrencinin kulağında daha kalıcı oluyor, öğrenme daha kolay gerçekleşiyor. Ama sınıf düzeyinde bunu anlayacak öğrenci olması lazım. Fakat her sınıfta her şey yapılmıyor. Yabancı öğrencilerin bulunduğu sınıflarda mümkün olmazken bazı dil sınıflarımız var. Orada daha farklı oluyor eğitim. Öğrencinin düzeyine ve isteğine göre değişiyor."

M33 "Eşlik kullanma da ki en önemli neden öğrencinin öğreneceği eseri doğru bir şekilde duyarak işitsel anlamda desteklemek ve daha kolay öğrenmesini sağlamak. Bu şekilde daha da kalıcı olduğunu düşünüyorum."

Kolaylık durumu ile ilgili bazı öğretmen görüşleri;

M16 "Öğrencilerimin tonda kalmalarını sağlamak ve daha kolay öğrenmelerine yardımcı olmak için eşlik kullanırım."

M17 "Kullanıyorum tabii ki. Öğrencilerin fazla olduğu bir sınıfta eşlik yapılması şarkının takibini kolaylaştırdığını ve öğrencilerin derse katılımını artırdığını düşünüyorum."

M21 "Öğrenciler şarkıları daha kolay kavlıyor ve şarkıya eşlik etmeleri kolaylaşıyor."

Dikkat çekme durumu ile ilgili bazı öğretmen görüşleri;

M2 "Derlerde eşlik kullanma nedenim dikkat çekmek, ritimde ve tonda kalmaktır."

M9 “Derslerimde eşlik kullanma nedenlerim; öğrenciler için dersi daha ilgi çekici hale getirmek, eşlik sazı ile öğrencilerin icrâlarını kolaylaştırmak, dersi kendim için de öğrenci için de daha keyifli hale getirmektir.”

M13 “Öğrencilerin dikkatini çektiğini düşünüyorum. Normal şartlarda şarkı söylemek istemeyen öğrenciler bile kendiliğinden eşlik etmeye başlıyor. Öğrenci ve öğretmen için dersler daha eğlenceli geçiyor.”

Tonda kalma ile ilgili bazı öğretmen görüşleri;

M1 “Öğrencilerin eserleri seslendirirken melodiden kopmadan, detone olmadan eserleri kolaylıkla seslendirmelerine yardımcı olması açısından derslerimde çalgılarla eşlik kullanırım.”

M19 “Müziği duyarak şarkıya doğru notalarla seslenmeleri için kullanıyorum. Fakat artık akıllı tahtalar olduğu için her zaman gerek duymuyorum.”

M23 “Şarkıyı öğretirken detone olmalarını önlemek ve şarkının melodisini daha kolay öğrenmeleri için eşlik kullanıyorum.”

M29 “Eşlik kullanarak öğreneceğimiz şarkının ritmini, tonunu daha doğru ve kolay şekilde gösterebiliyorum.”

Ritim duygusu ile ilgili bazı öğretmen görüşleri;

M27 “Söyleyecekleri şarkıda sesleri temiz vermeyi ve öğrenme sürecini ritimsel anlamda olumlu yönde etkiliyor.”

M32 “Öğrencilerin doğru tonda ve ritimde söylemelerini sağlamak, dersin daha eğlenceli geçmesini sağlamak, derste daha fazla öğrenciye ulaşmayı sağlamak.”

Derse katılım ile ilgili bazı öğretmen görüşleri;

M20 “Kullanıyorum. Fakat çok sık değil. Ama daha önceki okullarda piyano ile eşlik ettiğim zaman öğrencilerin derse daha çok katılmak istediklerini gördüm. Ayrıca öğrenci doğru tonda parçayı seslendiriyor.”

M22 “Derslerimde eşlik kullanma nedenim; dikkat çekmesi, derse katılımın artması, keyifli hale gelmesi.”

Eğlence faktörü ile ilgili bazı öğretmen görüşleri;

M8 “Kullanmaya özen gösteriyorum. Ders çok daha kolay ve eğlenceli geçiyor ve öğrencinin dikkatini daha kolay çekebiliyorsun.”

M12 *‘‘Daha keyifli bir ğretim ve kulak gelişimi açısından eşlik kullanmayı tercih ediyorum. Ayrıca öğretmen için de daha kolay oluyor.’’*

M28 *‘‘Çocukların dersi zevkli hale getirerek sevmesini sağlamak, sesleri daha doğru söylemesi ve kavraması amacı ile kullanmaktayım.’’*

Konsere hazırlık ile ilgili bazı öğretmen görüşleri;

M4 *‘‘Kullanıyorum. Müzik öğretmeni için İstiklal Marşı ve diğer marşları eşlikli olarak özel gün ve törenlerde çalılıp söyleyebilmek ve öğrencilerin derse katılımını artırabilmek için önem arz etmektedir.’’*

M31 *‘‘Şarkılara eşlik ile çalıştığımız zaman konserlere, dinletilere hep hazır oluyoruz. Ayrıca ritim duygularının geliştiğini ve ezgiyi içselleştirdikleri için daha kolay öğrendiklerini düşünüyorum.’’*

Motivasyon ile ilgili bazı öğretmen görüşleri;

M11 *‘‘Kullanıyorum. Öğrencinin moral ve motivasyonu artsın ki bir daha ki dersi iple çeksın ve materyallerini tam getirsin. O zaman tam getiriyor çünkü. Öğreteceğimiz bir marşın, türkünün ya da şarkının öğretilmesinde sesleri tam duymaları, kulak gelişimlerinin doğru olmasını sağlıyor, tonda kalmalarını kolaylaştırıyor.’’*

M14 *‘‘Ben genelde yetenekli olan öğrencileri seçerim. Onlara eseri çalışması için veririm. Eğer yeteri kadar çalışırsanız size eşlik yapacağım diye de şartlandırırım. Bu şekilde dikkatlerini çektiğimi düşünüyorum. Genel olarak gözlemlerime baktığımda öğrenciler kendisine eşlik yapacağını duyduğu zaman derse büyük bir motivasyonla çalışıp geliyor.’’*

M25 *‘‘Bazı öğrencilerin ilgisini çekiyor. Derse motivasyonunu artırıyor.’’*

Müzikal beğeni ile ilgili bazı öğretmen görüşleri;

M10 *‘‘Müzik derslerinde, eşlik kullanılmasının öğrenciler üzerinde olumlu yönde etkileri olduğu ve öğrenciler ile öğretmenlerin motivasyonlarını artırdığını, öğrencilerin müzik dinleme zevki ve alışkanlığı ile müziksel beğeni kazandırması ve geliştirmesi açısından önemli bir yere sahip olduğunu düşünüyorum.’’*

M18 *‘‘İlk ve en büyük amacım müzik ile ilgili olumlu tutum sergilemelerini, duygu ve düşüncelerini müzik ile ilişkilendirmelerini sağlamak. Diğer bir sebebim daha basitçe söylemek gerekirse eğlenceli olması.’’*

İşitsel kulak gelişimi ile ilgili bazı öğretmen görüşleri;

M30 *‘‘Bu şekilde öğrenciler sesleri daha yakından tanıma fırsatı bulurlar yani kulak gelişimleri için faydalıdır. Ayrıca derse katılan öğrenci sayısının da artmasına sebep oluyor.’’*

M26 “Daha etkili ve kalıcı öğrenmeyi sağlamak, müzik kulağını geliştirmek için kullanıyorum.”

Derslerinde çalgı ile eşlik kullanmayan öğretmen görüşleri;

M5 “Kullanamıyorum. Bu soru böyle bir okulda çalışan öğretmene sorulacak bir soru değil. Çünkü sınıflar aşırı kalabalık, müzik sınıfımız yok, bir piyanomuz yok. Yan sınıflardan şikayet alıyoruz. Melodikanın sesi çok yüksek tamam ama derste ritim çalıştırsak bile çok gürültü oluyor diye şikayet gelir bize. İdare ile uğraşmak zorunda kalırsın. Bu yüzden enstrüman eşliği kullanamıyoruz.”

M6 “İmkan ve şartlar uygun olmadığı için kullanamıyorum. Öncelikle sınıflar kalabalık olduğu için sınıf hakimiyetini sağlamak yeterince zor oluyor. Bir de eşlik yapmaya kalkışınca sessizliği sağlayamıyoruz. Bir müzik sınıfımız yok ve ders saatimiz bir saat. Yillardır bunu söylüyoruz hep, zümre toplantılarında dile getiriyoruz. Ders saatimizin 2 saat olması gerektiğini, mutlaka bir müzik dersinin olumlu geçebilmesi için müzik sınıfının olması gerektiğini ama değişen bir şey olmuyor.”

M15 “Derslerimde eşlik kullanamıyorum. Müzik sınıfının olmayışı, her derste başka bir sınıfta müzik dersine giriyor olmam, ders saatinin az olması ve normal ders işlerken bile fazla ses geliyor diye şikayet alıyor olmam nedeniyle enstrüman çalamıyor ve çaldıramıyorum.”

M24 “Şu an çalıştığım okulda sınıf mevcutları çok kalabalık olduğu için eşlik yapamıyorum.”

4.2. İkinci alt probleme ilişkin bulgular

Bu bölümde araştırmanın ikinci alt problemi olan “Öğretmenlerin derslerinde kullandıkları eşlik çalgılarına yönelik görüşleri nedir?” sorusuna cevap aranmıştır. Görüşme formunda müzik öğretmenlerine eşlik yaparken kullandıkları enstrümanının hangisi olduğu ve ne şekilde eşlik yaptıkları sorulmuştur. Elde edilen veriler Tablo 4.3. ve Tablo 4.4’de gösterilmektedir.

Tablo 4.3. Müzik Öğretmenlerinin Derslerinde Kullandıkları Eşlik Çalgılarına İlişkin Bulgular

Kullanılan Eşlik Çalgıları	Frekans (f)	Öğretmenlerin Seçimleri
Keman	1	M29
Piyano	3	M3,M4,M17
Bağlama	4	M1,M3,M25,M26
Mandolin	1	M1
Org	14	M1,M7,M11,M12,M16,M18,M19,M20, M22,M23,M27,M31,M32,M33
Kabak Kemane	1	M1
Piyano	3	M2,M9,M10
Gitar	7	M2,M10,M17,M18,M21,M26,M28
Ritim Çalgıları	6	M2,M3,M10,M12,M20,M25
Ukulele	2	M8,M9
Kanun	3	M9,M13,M32
Viyola	2	M14,M18
Yan Flüt	2	M22,M27
Orff Çalgıları	4	M11,M17,M22,M30
Kullanmıyorum	4	M5,M6,M15,M24
Birden fazla kullanıyorum	15	M1,M2,M3,M9,M10,M11,M12,M17, M18,M20,M22,M25,M26,M27,M32

M: Müzik Öğretmeni

Tablo 4.3. incelendiğinde öğretmenlerden 1'inin keman, 3'ünün piyano, 4'ünün bağlama, 1'inin mandolin, 14'ünün org, 1'inin kabak kemane, 3'ünün piyano, 7'sinin gitar, 6'sının ritim çalgıları, 2'sinin ukulele, 3'ünün kanun, 2'sinin viyola, 2'sinin yan flüt, 4'ünün orff çalgıları kullandığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Görüldüğü üzere öğretmenlerin derslerinde en sık kullandığı ve derslerde kullanılmasının en uygun görüldüğü enstrümanın org olduğu gözlemlenmiştir. İkinci sırayı gitarın takip ettiği görülmüştür. Öğretmenlerin çoğunluğunun derslerinde birden fazla çalgı kullanmayı tercih ettiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Öğretmenlerden 4'ü çeşitli sebeplerden kaynaklı enstrüman kullanmadıklarını söylemiştir. Enstrüman kullanmayan öğretmenlerin görüşleri aşağıda yer almaktadır.

M5 “...Benim ana branşım ud idi. Ama ud çocuk şarkılarına, marşlara eşlik etmeye çok uygun olmuyor. Orgu da sürekli taşıyamıyorum. Zaten okulun şartları da buna izin vermiyor. Sınıflar kalabalık, müzik sınıfı yok, gürültü oluyor diye şikayet alıyoruz.”

M6 “...En uygun enstrümanın piyano olduğunu düşünüyorum. Ama imkan ve şartlar yetersiz. Hem okulumuzda bir piyano yok hem de bir müzik sınıfımız yok ve ders süresi az. Ayrıca sınıflar kalabalık olduğu için zor oluyor.”

M15 “...Müzik sınıfım yok ve zaman yetmiyor. Fazla ses geliyor diye de şikayet alıyorum.”

M24 “...Sınıf mevcutları çok kalabalık olduğu için eşlik yapamıyorum.”

Tablo 4.4. Müzik Öğretmenlerinin Eşlik Tercihlerine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Öğretmen Tercihleri	f	%
Notaya Bağlı	11	33,34
Doğaçlama	9	27,27
Her İkisi de	9	27,27
Hiçbiri	4	12,12
Toplam	33	100

Tablo 4.4. incelendiğinde öğretmenlerin (f:11) %33'ünün derslerinde çalgı ile eşlik kullanırken notaya bağlı kaldıkları, öğretmenlerin (f:9) %27'sinin eşlik kullanırken doğaçlama yapmayı tercih ettikleri görülmektedir. Öğretmenlerin (f:9) %27'sinin duruma göre hem notaya bağlı kaldığı hem de doğaçlama eşlik kullandıkları sonuçlarına ulaşılmıştır. Öğretmenlerin (f:4) %12'si derslerinde eşlik kullanmadıklarını belirtmiştir.

4.3. Üçüncü alt probleme ilişkin bulgular

Bu bölümde araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Müzik öğretim ve yöntemlerine ilişkin öğretmen görüşleri nedir?” sorusuna cevap aranmıştır. Uygulanan görüşme formunda müzik öğretmenlerine derslerinde kullandıkları müzik öğretim yönteminin ne olduğu, kullandıkları öğretim yönteminin eşlik yapma biçimine etkisi, kullanılan müzik öğretim yönteminin eşlik çalgısının seçimine etkisi ve kullanılan öğretim yönteminin çalgı ile uygulanmasına gerekliliği ile ilgili sorular sorulmuştur. Elde edilen veriler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 4.5. Müzik Öğretmenlerinin Yararlandığı Müzik Öğretim Yöntemlerine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Kullanılan Müzik Öğretim Yöntemleri	f	%
Orff	5	15,15
Kodaly	5	15,15
Suzuki	5	15,15
Dalcroze	2	6,06
Orff-Dalcroze	2	6,06
Orff-Kodaly	3	9,09
Kodaly-Dalcroze	2	6,06
Orff-Kodaly-Suzuki-Dalcroze	6	18,19
Hiçbiri	3	9,09
Toplam	33	100

Tablo 4.5. incelendiğinde öğretmenlerden 5'inin (%15) Orff yöntemini, 5'inin Kodaly yöntemini, 5'inin Suzuki yöntemini ve 2'sinin (%6) Dalcroze yöntemini kullandığı sonuçlarına ulaşılmıştır. 2 öğretmen (%6) derslerinde Orff ve Dalcroze yöntemini kullandığı cevabını vermiştir. Öğretmenlerden 3'ü (%9) derslerinde Orff ve Kodaly yöntemini kullandığını, 2'si (%6) Kodaly ve Dalcroze yöntemini kullandığını belirtmiştir. Derslerinde 20. yüzyıl müzik öğretim yöntemlerinin hepsine yer veren 6 öğretmen (%18) olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerden 3'ü (%9) derslerinde bahsedilen öğretim yöntemlerini kullanmadıklarını belirtmiştir.

Tablo 4.6. Müzik Öğretmenlerinin Kullandığı Müzik Öğretim Yöntem ve Tekniklerinin Eşlik Yapma Biçimine Etkisi İle İlgili Görüşlerin Dağılımı

Kullanılan Müzik Öğretim Yönteminin Eşlik Yapma Biçimine Etkisi	f	%	Öğretmen Görüşleri
Notaya Bağlı Kalıyorum	6	18,18	M4,M16,M27,M28,M29,M31
Doğaçlama Yapıyorum	7	21,21	M1,M3,M8,M10,M11,M17,M30
Yönteme Göre Değişiyor	12	36,37	M2,M7,M9,M12,M14,M18,M20, M22,M23,M25,M26,M32
Etkilemiyor	8	24,24	M5,M6,M13,M15,M19,M21,M24,M33

M: Müzik Öğretmeni

Tablo 4.6. incelendiğinde 6 öğretmenin (%18) notaya bağlı kaldığı, 7 öğretmenin (%21) doğaçlama eşlik yaptığı, 12 öğretmenin (%36) eşlik biçiminin derste kullandığı yönteme göre değiştiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Öğretmenlerden 8'i (%24) kullandığı müzik öğretim yönteminin eşlik yapma biçimine bir etkisinin olmadığını belirtmiştir. Verilere ilişkin öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir.

Kullanılan müzik öğretim yönteminin notaya bağlı etkisi ile ilgili öğretmen görüşleri;

M4 “Eşliği notaya bağlı kullanmam öğrenciye doğru ses ve tını hissettirmek açısından olumlu sonuçlar vermekte. Tek sesli şarkı öğretimi paralelinde çok sesli duyumun ve bedende ritimsel duyguyu yakalamaya çalışmaktayız.”

M16 “Eşlik yapmam gerekiyorsa seslerin frekansını tam öğrenmeleri için notaya bağlı kalıyorum.”

M27 “Notaya bağlı kalıyorum. Çünkü öncelikle öğrencinin yavaş yavaş sesleri tanıması, kulağına yerleştirmesi gerekiyor. Kulağını doğru seslerle doldurarak işitsel beceri kazandırıyorum.”

M28 *“Notaya bağlı kalıyorum. Adım adım ilerliyorum. Önce kulak gelişimini sağlıyorum. Sonra nota öğretimine geçiyorum.”*

M29 *“Öğrenciye müziği ve enstrümanı sevdirmek istiyorum. Öğrenci öğretmenini rol model alır. Öğretmenin yaptıklarını taklit ederek öğrenir. Bu sebeple derslerimde mümkün olduğunca fazla kullanıyorum kemani ve notaya bağlı kalıyorum ki önce sesleri tam öğrensin, sonra şarkıları daha kolay öğrenir diye.”*

M31 *“Notaya bağlı kalıyorum. Müziği anlaması için sesleri tanıması gerektiğini düşünüyorum.”*

Kullanılan müzik öğretim yönteminin doğaçlamaya bağlı etkisi ile ilgili öğretmen görüşleri;

M1 *“Notayla öğretimde, notaya bağlı kalındığı için birebir notayla aynı melodi çıkıyor, esere yorum katma ihtimali olmuyor. Ama doğaçlama olarak eser seslendirildiğinde esere o anki duygularımızı katabiliyoruz. Belirli kalıplara bağlı kalmayıp özgün fikirlerimizi duyurabiliyoruz. Öğrencilerimi de özgün olmaya teşvik ediyorum.”*

M3 *“Eşlik yapma biçimimiz şarkıya göre değişiyor. Sınıflarımız çok kalabalık olduğundan sınıf hakimiyetini sağlamak zor olsa da öğrencinin eğlenerek öğrenmesi ve kendini tanıması açısından oyunlaştırarak öğrenmelerinin daha faydalı olduğunu düşünüyorum. Belirli bir kalıba bağlı kalmayıp rahat hareket ederek kendilerini tanımalarını sağlıyorum.”*

M8 *“Doğaçlama en güzeli. Öncelikle öğrencilerimle birlikte onların sevecekleri bir parça belirleriz. Solfejini öğrendikten sonra üzerine öğrencilerle birlikte ritim belirleriz ve uygularız. Öğrenciler için içinde oldukları için çok keyif alır ve derse katılım açısından verim yüksek olur.”*

M10 *“Öğrencinin aktif katılımına göre yapılan çalışmalar bazen notadan bağımsız daha özgür ifadelerin olduğu doğaçlama eşlik ile olabiliyor.”*

M11 *“Bazı çocukların ritim kulağı çok iyi zaten. Grup çalışması şeklinde ders işliyorum. Fakat Orff yöntemini kullanarak çocuğun kendini özgürce ifade edebilmesine de olanak tanıyorum.”*

M17 *“Notaya bağlı kalınmadan yapılan eşlikler çeşitliliği ve yaratıcılığı artırıyor.”*

M30 *“Orff yöntemi zaten doğaçlamaya dayalı bir yöntem. Öğrencinin ezgisel kulağını geliştirmeden önce ritim kulağını geliştirip kendi bedensel ritmik duygusunu kazandırmaya çalışıyorum. Önce öğrencinin dersten zevk almasını istiyorum. Zaten dersi seven bir öğrencinin derse katılımı da artacaktır.”*

Kullanılan öğretim yönteminin eşlik yapma biçimine etkisi ile ilgili öğretmen görüşleri;

M2 *“Öğrencilerin yaşına, sınıf düzeyine ve konuya göre değişiyor. Küçük yaş grubu ile daha çok doğaçlama yaparken büyük yaş grubu sınıflarda daha çok notaya bağlı kalıyorum.”*

M7 “Ritmik bir parçada öğrenci zaten kendisi derse katılmaya, beden dilini kullanmaya başlar. Ayağıyla eliyle eşlik eder. Solfej okuyorsak notaya bağlı kalıyorum, kulaktan şarkı öğretimi yapıyorsak doğaçlama yapıyorum.”

M9 “Kodaly tekniği notaya bağlı icrâ yaptırılmada etkili. Orff tekniğini de var olan şarkılara eşlik şeklinde yaptırdığım için yine notaya bağlı kalıyorum.”

M12 “Bu kullandığım yöntemler ve konular eşliği elbette değiştiriyor. Önceliğim öğrencinin sesleri doğru tanınması ve tam verebilmesidir. Bu yüzden şarkı öğretiminde notaya bağlı eşlik yapıyorum. Sonrasında eğlenerek kalıcı hale getirmek için orff çalışmaları ile doğaçlama yapıyorum.”

M14 “Özellikle hiperaktivitesi olan öğrencilerimin olduğu sınıflarda Orff ve Dalcroze yöntemlerini daha sık kullanmaya çalışırım. Doğaçlama tercih ederim. Bazende Suzuki ve Kodaly yöntemlerini kullanırken notaya bağlı kalmayı tercih ederim. Öğrencilerimin doğru şekilde şarkı söylemesini istiyorsam notaya bağlı kalırım.”

M18 “Yönteme göre değişiklik gösteriyor. Ama genelde türkü öğreniyorsak doğaçlama, marş öğreniyorsak notaya bağlı eşlik yapıyorum.”

M20 “Öğrencinin kendi duygusunu yansıtmaması ve özgürce hareket edebilmesi için doğaçlama yaparken temel müzik eğitimi ve ses bilgisi için notaya bağlı eşlik yapıyorum.”

M22 “Dersin konusuna göre kullandığım yöntem değişiklik gösteriyor ve kullandığım yönteme göre eşlik yapma biçimim değişiyor.”

M23 “Notaya bağlı kalmak notayı doğru öğrenmek için faydalı, doğaçlamada ilgiyi hep açık tutmak için faydalı. Durumu göre hareket ediyorum.”

M25 “Derslerde kullandığım öğretim yöntemlerinde hem notaya bağlı kalıyorum hem de doğaçlama yapıyorum. Ama ağırlıklı olarak doğaçlama kullanıyorum. Çünkü notaya bağlı kalmak öğrencilerin zorlanmasına yol açıyor. Biraz notaya bağlı şekilde çalışıp sesleri öğrettikten sonra doğaçlama yapmaya başlıyorum ki dersi eğlenceli hale getirebileyim.”

M26 “Sınıf mevcudu, öğrenci potansiyeli, öğrenci kademesi, dersin konusuna göre değişiklik gösteriyor. Duruma göre hem doğaçlama hem de notaya bağlı eşlik yapıyorum.”

M32 “Dersimde kullanacağım yöntem ve tekniğe göre eşlik biçimini belirliyorum. Doğru duyan çocuk doğru söyler. Temelde kulak gelişimi sağlandıktan sonra yaratıcılıklarına izin vermek gerek.”

Tablo 4.7. Müzik Öğretmenlerinin Kullandıkları Müzik Öğretim Yönteminin Çalgı Seçimine ve Eşlik Yapma Durumuna İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Kullanılan müzik öğretim yönteminin çalgı seçimine etkisi	f	%
Evet, etkiliyor	15	45,45
Hayır, etkilemiyor	18	54,55
Toplam	33	100

Kullanılan müzik öğretim yönteminin eşliğe etkisi	f	%
Evet, gerektiriyor	19	57,58
Hayır, gerektirmiyor	14	42,42
Toplam	33	100

Tablo 4.7. incelendiğinde öğretmenlerin %54'ü kullandıkları müzik öğretim yönteminin çalgı seçimini etkilemediğinden bahsetmiştir. Öğretmenlerden 15'i çalgı seçimini etkilediği yönünde, öğretmenlerden 18'i çalgı seçimini etkilemediği yönünde görüş bildirmiştir.

Öğretmenlerin %57'si kullandıkları müzik öğretim yönteminin eşlik yapmayı gerektirdiğinden bahsetmiştir. Öğretmenlerden 19'u eşlik yapmayı gerektiriyor, öğretmenlerden 14'ü eşlik yapmayı gerektirmiyor yönünde görüş bildirmiştir.

BÖLÜM 5

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın tartışma, sonuç ve önerileri ile ilgili bilgiler sunulmuştur.

5.1. Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada 20. yüzyıl müzik öğretim yöntemleri ve kullanılan bu yöntemlerin çalgı ile eşlik etmede bir bağlantısı olup olmadığı üzerinde durulmuştur. Öğretmenlere uygulanan yapılandırılmış görüşme formunun bulgularına bakıldığında müzik öğretmenlerinin eşlik üzerine pozitif bir tutumda olduğu ve kullandıkları müzik öğretim yöntemleri ile enstrüman seçimleri arasında bir etki olduğu görülmüştür.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yaş ortalamaları incelendiğinde yoğunlukla 44-54 yaş aralığında orta yaş grubunda olduğu, cinsiyet açısından incelendiğinde çoğunlukla kadın olduğu belirlenmiştir. Nitekim Kaya (2018) tarafından müzik öğretim yöntemleri konusunda yapılmış lisansüstü tez çalışmalarını incelediği araştırmasında, müzik öğretim yöntemleri konusundaki tez çalışmalarında kadın araştırmacıların daha fazla olduğu, müzik öğretim yöntemleri konusunu kadınların oranla daha fazla tercih ettiği sonucuna varmıştır.

Görüşme formundan elde edilen verilere bakıldığında öğretmenlerin çalgı ile eşlik kullanımına karşı pozitif bir tutumda olduğu söylenebilir. Öğretmenlerin hepsi derslerde çalgı ile eşlik edilmesi gerektiği ve eşliğin önemli olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. Olumsuz görüş bildiren bir öğretmen olmamıştır. Öğretmenler eşlik kullanımının öğrencide isteği artırdığı ve dikkat çektiği, öğrenmeyi kolaylaştırdığı gibi kalıcı öğrenmeyi sağladığı ve verimi artırdığı, işitsel kulak gelişimine olumlu etkisi olduğu, derslerin daha eğlenceli hale geldiği, öğrencileri motive ettiği ve derse katılımın arttığını bildirmişlerdir. Bazı öğretmenler grup olarak hareket etmeye olumlu etkisi olduğunu ve öğrencinin merakını artırdığını dile getirmişlerdir. Demirtaş (2011)'da kendi çalışmasında eşlik kullanılarak şarkı öğretilmesinin söz, ezgi, hız basamakları, gürlük basamakları, tartım ve derse katılım durumu kriterlerine ilişkin olumlu bir sonuç sağladığını belirtmiştir.

Araştırmada 4 öğretmen dışında, öğretmenlerin derslerinde çalgı ile eşliğe genel olarak yer verdiği görülmüştür. Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük bir kısmının eşlik yaparken notaya bağlı kaldığı, %27'sinin doğaçlama eşlik yaptığı, %27'lik diliminin ise her ikisini de tercih ettiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Öğretmenlerin az bir kısmı ise çeşitli

sebeplerden dolayı eşlik kullanmamaktadır. Öğretmenlerin derslerinde çalgı eşliği kullanma nedenleri olarak kalıcı öğrenmeye yardımcı olduğu, öğrenmeyi kolaylaştırdığı, öğrencinin dikkatini çektiği, ton ve ritim duygusunu geliştirdiği, derse katılımı artırdığı, dersleri daha eğlenceli kıldığı ve öğrenci motivasyonunu artırdığı yönünde olmuştur. Öğretmenlerin bir kısmı müzikal beğeniye ve konserlere de olumlu yönde etki ettiğini belirtmişlerdir. Derslerinde eşliğe yer vermeyen öğretmenlerin ise eşlik kullanımının önemli ve gerekli olduğunu düşündükleri fakat mevcut olumsuz okul şartları sebebiyle kullanamadıkları sonucuna varılmıştır. Sebepler arasında okullarında müzik sınıfının olmayışı, müzik ders süresinin az olması, sınıf mevcudunun kalabalık olması vardır. Bu bulgular, Aydemir (2018) tarafından gerçekleştirilen Orta öğretim müzik öğretmenlerinin müzik öğretim yöntemlerini kullanmalarına ilişkin yaptığı araştırma ile örtüşmektedir. Araştırmasında ders saatinin yetersiz olduğu, müzik sınıfının olmayışı, kalabalık sınıflar, materyal eksikliği, yöntemlerle ilgili bilgi eksikliği olduğundan bahsetmiş ve öğretmenlerin müzik öğretim yöntemleri ile ilgili eğitim almak istediklerini belirtmiştir. Andırcı (2006)'nın çalışmasında da benzer sonuçlara rastlanmaktadır. Ders saatinin yetersiz olduğu, okulun fiziki şartlarının uygun olmadığı ve hizmet içi eğitim verilmesi gerektiğinden bahsedilmiştir. Aynı öneriye şarkıların eşliklenmesine yönelik görüşlerin alındığı Koç (2021)'un tezinde de rastlanmaktadır. Müzik öğretmenlerinin büyük bir kısmının derslerinde eşlik kullandığı fakat yeterli düzeyde olmadıkları görülmüştür. Ders kitaplarındaki şarkıların yeterli düzeyde olduğu fakat öğretmenlerin hizmet içi eğitime ihtiyaç duyduğu belirlenmiştir.

Araştırmamızın başka bir sonucunda eşliğin önemli olduğunu düşünerek derslerinde eşliğe yer veren öğretmenlerin kullandıkları enstrümana bakıldığında genel olarak birden fazla enstrüman kullanmayı tercih ettikleri görülmüştür. En fazla tercih edilen enstrümanın org olduğu sonucuna varılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu derslerinde org kullandığını söylemiştir. Sonuca göre öğretmenler eşlik yapmaya en uygun enstrümanın org ya da piyano olduğunu fakat orga erişimlerinin daha kolay olduğunu dile getirmişlerdir. İkinci en fazla tercih edilen enstrümanın gitar olduğu görülmüştür. Karaman (2018)'in çalışmasında da benzer bir sonuca varılmıştır. Eşlik çalgısı olarak ilk sırada piyanoya, ikinci sırada gitara yer verildiği görülmüştür.

Öğretim yöntemleri öğretmenin ışığı, yol göstericisidir. Önemi yadsınmaya yöntemlerin doğru kullanılması halinde müzik dersleri kazanımlarına ilişkin verim artacaktır. Bu çalışmada öğretmenlere öğretim yöntemleri ile ilgili sorular yöneltilmiş ve cevaplar

doğrultusunda öğretmenler tarafından en çok tercih edilen müzik öğretim yöntemlerinin Kodaly yöntemi ve Orff yöntemi olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Sıralama Dalcroze yöntemi ve Suzuki yöntemi şeklinde devam etmektedir. Öğretmenlerin az bir kısmının derslerinde yöntemlerin hepsine yer verdiği görülmektedir. Jones (2016)'nın araştırmasında öğretim yöntemlerinin öğrencilerin öğrenmesine yardımcı olduğuna inandıkları fakat etkili kullanamadıklarından bahsedilmiştir. Bu sonucu destekler nitelikte Kale (2018) tarafından yapılan bir çalışmada müzik öğretmenlerinin yöntemlerin ismine aşina oldukları fakat yöntemler hakkında bilgi sahibi olmadıkları ortaya çıkmıştır. Öğretmenler tarafından en çok bilinen yöntemin Orff sonra Kodaly olduğu, Dalcroze yönteminin ise neredeyse hiç bilinmediği sonuçlarına ulaşılmıştır. Andırıcı (2006)'nın yüksek lisans tezinde de benzer bir durumdan bahsedilmiştir. Müzik öğretmenlerinin öğretim yöntemleri hakkında yetkin olmadıkları ve yöntemleri uygulamada yetersiz kaldıkları düşünülmektedir. Aynı şekilde Yeh (2014)'de çalışmasında uygulama eksikliğinin olumsuz etkilediğinden, fiili olarak geliştirilmesi gerektiğinden bahsetmiştir. Gül (2012)'ün çalışmasında da benzer bir sonuca ulaşılmıştır. Gül, öğretmenlerin müzik öğretim yöntemlerini uygulamada kendilerini yeterli görmediklerini ve kullanılan şarkı dağarcığının yetersiz olduğu görüşünü bildirmiştir.

Kullanılan müzik öğretim yönteminin eşlik yapma biçimine etkisi ile ilgili öğretmen görüşlerine bakıldığında bazı öğretmenler notaya bağlı kaldığını, bazı öğretmenler ise doğaçlama yaptığını söylemiştir. Öğretmenlerin çoğunluğu duruma göre her ikisini de tercih ettiğinden, eşlik biçiminin derste kullandığı yöntemlere göre değiştiğinden bahsetmiştir. Yaş, sınıf düzeyi, öğrenci potansiyeli, sınıf mevcudu ve dersin konusu gibi etkenlerin etkilediği görülmüştür. Birkaç öğretmen kullandığı müzik öğretim yönteminin eşlik yapma biçimine bir etkisinin olmadığını belirtmiştir.

Araştırmada öğretmenlerin büyük bir kısmı derslerde kullanılan müzik öğretim yönteminin çalgı seçimlerini etkilemediğinden bahsetmiş, öğretmenlerin yarıdan biraz azı çalgı seçimini etkiliyor cevabını vermiştir. Ayrıca öğretmenlerin çoğunluğu kullanılan yöntemin eşlik yapmayı gerektirdiğinden bahsetmiş, diğer öğretmenler ise eşlik yapmayı gerektirmiyor cevabını vermiştir. Sonuç olarak kullanılan müzik öğretim yönteminin çalgı seçimine etkisinde ya da eşlik yapmayı gerektirme durumunda belirgin bir fark görülmemiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu derslerinde kullandıkları müzik öğretim yönteminin çalgı seçimini etkilemediğinden fakat kullandıkları müzik öğretim yönteminin eşlik yapmayı gerektirdiğinden bahsetmiştir.

Sonuç olarak müzik ğretmenlerinin eşlik üzerine pozitif bir tutumda olduğu, genel olarak derslerinde çalgı eşliğine yer verdikleri ve en fazla tercih ettikleri enstrümanın org olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca ğretmenlerin en çok kullandığı yöntemlerin Kodaly ve Orff yöntemi olduğu, yöntemleri uygularken enstrümanlardan yararlandıkları ve yöntemler ile enstrümanlar arasındaki ilişkinin neredeyse eşdeğer olduğu görülmüştür. Bu araştırmadan elde edilen bulgulara göre bazı öneriler sunulmuştur.

5.2. neriler

Meb'e bağlı ortaokullarda müzik eğitimi ve ğretimi derslerinin, dersin içeriğine uygun bir ortam içerisinde yapılması ve uygun koşulların sağlanması,

Müzik eğitimi ve ğretimi dersine ayrılan haftalık ders saatinin artırılması,

Öğretim yöntemlerini etkili kullanabilmek için, sınıf mevcutları, müzik dersliği, ders araç-gereçleri gibi fiziki şartların uygun hale getirilmesi önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Akgül, A. (2013). Enstrüman Eşlikli Uygulamaların İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Müzik Dersine Yönelik Başarı ve Tutumlarına Etkisi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul.
- Altar, C. M. (1986). Müzikte Neden Çokseslilik?. Erdem, c. 2, Sayı: 6, 749-768.
- Altunışık, R. Coşkun, R. Bayraktaroğlu, S. Yıldırım, E. (2010). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamalı (6. Baskı), Sakarya Yayıncılık.
- Andırcı, Ö. (2006). İlköğretimde Müzik Derslerinde Kullanılan Öğretim Yöntemlerine İlişkin Bir İnceleme, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Bursa.
- Angı, Ç. E. (2013). Müzik Kavramı ve Türkiye’de Dinlenen Bazı Müzik Türleri, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İdil Dergisi, c. 2, Sayı: 10, Ankara.
- Arslan, S. (2020). Ortaokul Müzik Eğitiminde Kullanılan Etkili Öğretim Yöntemlerinin Öğrenci Başarı Düzeyine Etkisinin Değerlendirilmesi, Bursa Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Bursa.
- Aslan, T. N. (2020). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Aldıkları Müzik Eğitimini Müzik Etkinliklerinde Kullanabilmelerine İlişkin Görüşleri, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Aycan, B. (2018). Dalcroze, Orff Schulwerk ve Kodaly Yöntemlerinin Müzik Eğitiminde Kullanımına İlişkin Bir İnceleme, İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Malatya.
- Aydemir, E. (2018). Orta Öğretim Müzik Öğretmenlerinin Özel Müzik Öğretim Yöntemlerini Kullanmalarına İlişkin Bir Araştırma, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon.
- Babacan, E. (2021). Türkiye’de Piyano İle İlgili Yapılan Lisansüstü Araştırmaların İçerik Analizi: (1995-2017), Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, c. 23, Sayı: 3, ISSN: 1159-1191.
- Bağcı, H. (2009). Eşlik Desteğinin Armoni ve Solfej Eğitimindeki Başarı Düzeyine Etkisi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul.
- Bilgin, S. (2006). Müzik Eğitiminde Kullanılan Şarkıların Müzik Öğretmenleri Tarafından Piyano İle Eşliklenmesi, Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Boyarsky, T. (2009). Dalcroze Eurhythmics and the Quick Reaction Exercises. Cleveland: The Orff Echo.
- Bremmer, M. L. (2015). What The Body Knows About Teaching Music The Specialist Preschool Music Teacher’s Pedagogical Content Knowing Regarding Teaching And

Learning Rhythm Skills Viewed From an Embodied Cognition Perspective. Exeter University. Doctoral Thesis, England.

Burak, S. Özmenteş, G. Seban, D. (2015). Orff Schulwerk Uygulamalarının Okulöncesi Öğretmen Adaylarının Müzik Yeteneğine Yönelik Özyeterlikleri Üzerindeki Etkileri, Turkish Studies, Volume 10/3 Winter p.187-212, ISSN: 1308-2140.

Chokera, A. K. (2016). The Effects Of a Music Methods Course On Kenyan Pre-service Generalist Primary School Teachers' Perceived Confidence And Competence To Teach Music, University of Florida, Doctoral Thesis, Florida.

Çelik, B. (2001). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Müzik Eğitimi ve Öğretimi Konusundaki Donanımları Üzerine Bir Araştırma, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Çuhadar, C. H. (2016). Müzik ve Müzik Eğitimi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, c. 25, Sayı: 1.

Dağdeviren, M. (2006). Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyanoda Eşlik Öğretimi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi, s.311-313, Denizli.

Demirtaş, S. (2011). İlköğretim 7. Sınıf Müzik Dersinde Şarkıların Piyano Eşlikli Öğretilmesinin Öğrenci Kazanımlarına Etkileri, Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Denizli.

Dikici, A. (2002). Orff Tekniği İle Verilen Müzik Eğitiminin Matematik Yeteneğine Etkisinin İncelenmesi, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Durmaz, G. (2009). Eşlik Dersinin Öğrencilerin Piyano Eşlik Becerilerinin Gelişimi Üzerindeki Etkileri (Gazi Eğitim Fakültesi Örneği), Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Ekici, T. (1998). Orff Çalgıları ve Müzik Eğitiminde Kullanım Yöntemleri, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İzmir.

Ertekin, M. N. Küçükosmanoğlu, H. O. (2016). Müzik Eğitiminde XX. Yüzyıldaki Öğretim Yaklaşımlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi, Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, c.5, Sayı:3, ISSN: 2146-9199.

Esmegül, P. Çaydere, Ö. (2015). Müzik Öğretim Yöntemi Konulu Araştırmaların İncelenmesi, İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Akademik Bakış Dergisi, s.398-399, Sayı 51, ISSN:1694.

Gül, G. (2012). Okul Öncesi Altı Yaş Çocukları İçin Oluşturulan Şarkı Dağarcığının Müziksel Gelişim Düzeylerine Etkisi, Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Bursa.

Jones, J. D. (2016). Elementary Music Teacher Perception And Instruction Of Subdivision: A Mixed Methods Study, The University Of Texas At San Antonio, College Of Liberal And Fine Arts Department Of Music, Master's Thesis, Texas.

- Jungmair, Ulrike E. (2006). Orff Schulwerk und Kreative Drama, Volume 1, s. 19, Universitat Mozarteum Salzburg, Austria.
- Juntunen, M. L. (2004). Embodiment in Dalcroze Eurhythmics. Faculty of Education, Department of Educational Sciences and Teacher Education, University of Oulu, Finland.
- Kale, M. N. (2018). İlköğretim Temel Müzik Eğitim Programındaki (5-6-7 ve 8. Sınıflar) (Orff-Kodaly-Dalcroze) Müzik Öğretim Yöntemlerinin Uygulanmasına Yönelik Öğretmen Görüşleri, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Denizli.
- Karaman, S. (2018). GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında 2014-2015'te Yürürlüğe Giren Programa Tabi Lisans 4 Öğrencilerinin Okul Şarkılarına Piyano İle Eşlik Edebilme Bilgi ve Becerilerine İlişkin Görüşleri, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Karasar, N. (2019). Bilimsel Araştırma Yöntemi, s.111, Ankara: Nobel Yayınları.
- Kardelen, Y. (2020). Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Eşlik Dersine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi (Gazi Üniversitesi Örneği), Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Kardeş, B. (2018). Müzik Eğitiminde Kullanılan Şarkıların Eşliklenmesine Yönelik Materyal Geliştirme ve Kullanılabilirliği, Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Bursa.
- Kardeş, B. Demirci, Ş. A. (2016). Müzik Derslerinde Eşlik Kullanımının Müzik Öğretmenleri Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi, Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Bursa.
- Karolyi, O. (2019). Müziğe Giriş, 7. Basım, s. 69, Pan Yayıncılık, İstanbul.
- Kaya, O. Ç. (2018). Türkiye’de Müzik Öğretim Yöntemleri Konusunda Yapılmış Lisansüstü Çalışmaların İncelenmesi, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sivas.
- Kaybal, E. (2016). Genel Öğretim Yöntem ve Teknikleri İle Müzik Öğretim Yöntem ve Tekniklerinin İlişkisi, Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale.
- Kaybal, E. (2017). Müzikte Özel Öğretim Yöntem ve Tekniklerine İlişkin Kaynaklar ve Kavramlar, Online Journal Of Music Sciences, c. 2, Sayı: 3.
- Kılıç, I. (2007). Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin “Özel Öğretim Yöntemleri” Derslerinde Kazandıkları Yeterliklerin “Öğretmenlik Uygulaması”nda Kullanım Açısından Değerlendirilmesi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.
- Kızılet, Y. (2018). Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarındaki Eşlik Çalma Dersine Yönelik Öğrencilerin Tutumları ve Dersi Veren Öğretim Elemanlarının Görüşleri, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

- Koç, O. (2021). Ortaokul Müzik Kitaplarındaki Makamsal İçerikli Şarkıların Eşliklenmesine Yönelik Müzik Öğretmeni Görüşleri, İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Malatya.
- Köz, E. (2007) İlköğretim İkinci Kademe’de Görev Yapan Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) Alanı Mezunlu Müzik Öğretmenlerinin Okul Şarkılarına Eşlik Etmede Karşılaştıkları Problemler ve Çözüm Önerileri, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Kuran, E. N. (2007). Suzuki Metodu ve Türkiye’deki Konservatuvar Öncesi Müzik Eğitimi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir.
- Özbayraktar, A. (2016). Öğretmen ve Öğrenci Merkezli (Orff Yaklaşımı) Müzik Öğretim Yaklaşımlarının Öğrencilerin Derse Olan Tutumları Üzerindeki Etkileri (Şanlıurfa Siverek Mehmetçik İlköğretim Okulu Örneği), Erciyes Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kayseri.
- Özeke, S. (2007). Kodaly Yöntemi ve İlköğretim Müzik Derslerinde Kodaly Yöntemi Uygulamaları, Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, 20(1), s.112-114, Bursa.
- Özen, N. (2004). Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitim Yöntemleri, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2(24), s. 61.
- Sönmezöz, F. (2006). Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Eşlik Öğretiminin Müzik Öğretmenlerinin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.
- Sungurtekin, Ş. (2005). Orff Çalgılarının Okul Müzik Eğitimindeki Yeri ve Okul Öncesi Eğitim Kurumlarındaki Uygulamaların Değerlendirilmesi, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Bursa.
- Tabuena, A. (2021). Carabo-Cone, Dalcroze, Kodaly, and Orff Schulwerk Methods: An Explanatory Synthesis Of Teaching Strategies In Music Education, Philippine Normal University, International Journal Of Aslan Education, Vol.02, No.1, ISSN: 2722-8592.
- Tercimer, Kasap, B. (2005). Suzuki Okulu Metodu, İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, 6(9), s.115.
- Türkmen, E. F. (2010). Halk Müziğindeki Değişimler ve Halk Müziği Eğitimine Etkileri, Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Kurumsal Eğitimbilim Dergisi, c. 3, Sayı: 2.
- Tunçer, D. Doğrusöz, N. (2013). 36-72 Aylık Çocuklar İle Dalcroze Yaklaşımı: Oyun Örnekleri. Akademik Bakış Dergisi, 36, 1-20.
- Turan, Z. (2014). Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarında Dalcroze ve Orff Öğretim Yaklaşımlarının Dans Temelli Hareket Becerisi Geliştirmeye Etkisi, Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Manisa.
- Uçan, A. Yıldız, G. Bayraktar, E. (1999). İlköğretimde Etkili Öğretme ve Öğrenme Öğretmen El Kitabı. Modül 9, Burdur.

Villegas , T. Ana, C. (2020). The Effect Of Student Age And Performance Level On Parental Involvement In Suzuki Programs, United States Of America Southern Illinois University Edwardsville, Master's Thesis, America.

Yıldırım, K. (2020). Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Eşlik Dersine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi (Gazi Üniversitesi Örneği), Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Yıldırım, K. (1995). Kodaly Yöntemiyle Müzik Eğitimi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İzmir.

Yücesoy, G. (2011). İlköğretim Müzik Dersi Öğretmen Kılavuzlarında Yer Alan Öğretme-Öğrenme Etkinliklerinin Değerlendirilmesi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Yeh, Yi-Lien. (2014). An Investigation Of Taiwanese Teachers' Experience, Beliefs And Practice İn Piano Teaching: Exploring The Scope For Creativity, Exeter University, Doctoral Thesis, England.

İnternet Kaynakları

Vikipedi Özgür Ansiklopedi (tr.wikipedia.org)

EKLER

EK-1 Yapılandırılmış Görüşme Formu

YAPILANDIRILMIŞ GÖRÜŞME FORMU

Merhabalar

Bu araştırmada, müzik öğretim yöntem ve teknikleri kapsamında eşlik kullanımına ilişkin müzik öğretmenlerinin görüşlerinin ortaya konması amaçlanmaktadır. Sorulara samimi bir şekilde cevap vermeniz araştırma için önemlidir. Görüşmede elde edilen bilgiler sadece araştırmada kullanılacaktır. Araştırma verileri kullanılırken isminiz belirtilmeyecektir. Değerli katkılarınız için teşekkür ederim.

SORULAR	CEVAPLAR
1.Sizce müzik derslerinde çalgı ile eşlik etmenin yeri ve önemi nedir?	
2.Derslerinizde eşlik kullanıyorsanız nedenleriniz nelerdir?	
3.Eşlik yaparken hangi enstrümanı kullanıyorsunuz?	
4.Eşlik yaparken notaya mı bağlı kalıyorsunuz, doğaçlama mı yapıyorsunuz?	
5.Dersinizi işlerken aşağıdaki müzik öğretim yöntemlerinin hangilerinden yararlanıyorsunuz? ☐ Kodaly ☐ Dalcroze ☐ Hiçbiri ☐ Suzuki ☐ Orff Schulwerk	
6.Derslerinizde kullandığımız müzik öğretim yöntem ve teknikleri eşlik yapma biçiminizi (doğaçlama/notaya bağlı) nasıl etkiliyor?	
7.Derslerinizde kullandığımız müzik öğretim yöntemi ve tekniği kullandığımız eşlik çalgınızın seçimini etkiliyor mu?	
8.Derslerinizde kullandığımız müzik öğretim yöntemi ve tekniği eşlik yapmanızı gerektiriyor mu?	

Pınar Ceren ÇALIŞIR

NEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi

EK-2 Kişisel Bilgi Formu

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

Bu bölümde sizinle ilgili kişisel bilgiler yer almaktadır. Bilgileriniz araştırma için gerekli olup başka yerde kullanılmayacaktır. Göstermiş olduğunuz ilgiye içtenlikle teşekkür ederiz.

1- Cinsiyetiniz: ( ) Kadın ( ) Erkek

2- Yaşınız: _____

EK-3 Katılımcı Onay Formu

KATILIMCI ONAY FORMU

Sayın katılımcı,

Bu formun amacı; Prof. Dr. Sema SEVİNÇ ÇETİN danışmanlığında, “Müzik Öğretim Yöntem ve Teknikleri Kapsamında Eşlik Kullanımına İlişkin Müzik Öğretmenleri Görüşleri” adlı, tarafımda hazırlanan yüksek lisans tez çalışmasında veri toplamak amacıyla, görüşme yapabilmek için sizlerden rıza almaktır. Soruları içten bir şekilde cevaplamanız tez çalışmasına önemli bir katkı sağlayacaktır. Görüşme sırasında ve sonrasında aşağıdaki hususlar uygulanacaktır:

1. Araştırmada katılımcıların isimleri gizli tutulacaktır.
2. Bu görüşmeye katılım tamamen gönüllülük esasına dayanmakta olup, istediğiniz an görüşmeyi bırakma hakkınız söz konusudur.
3. Yapılacak görüşmeden elde edilecek veriler, tamamen bilimsel amaçlı olarak, tez çalışmasında kullanılacaktır.
4. Verilerin daha sağlıklı olması açısından görüşme esnasında ses kaydı alınacak olup tarafımda saklı kalacaktır.
5. Araştırma bittikten sonra istediğiniz takdirde araştırmanın bir özetini talep edebilirsiniz.
6. Araştırmada size ait olduğu halde kullanılmasını istemediğiniz kısımlar araştırmada kullanılmayacaktır.

-Verilen bilgiler doğrultusunda araştırmaya katılmaya gönüllüyüm.

Göstermiş olduğunuz ilgi ve katkılarınızdan dolayı şimdiden çok teşekkür ederiz.

T.C.

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Uygulama Yapılacak Okulların Listesi

OKUL ADI	İL	İLÇE
Mehmet Beğen Ortaokulu	Konya	Meram
Alparslan Ortaokulu	Konya	Meram
Yavuz Sultan Selim Ortaokulu	Konya	Meram
Vali Necati Çetinkaya Ortaokulu	Konya	Meram
Zafer Ortaokulu	Konya	Meram
Fevzi Çakmak Ortaokulu	Konya	Meram
Yaylapınar Ortaokulu	Konya	Meram
Şehit Pilot Ayfer Gök Ortaokulu	Konya	Meram
Ahmet Haşhaş Ortaokulu	Konya	Selçuklu
Mareşal Mustafa Kemal Ortaokulu	Konya	Selçuklu
Şehit Mustafa Çuhadar Ortaokulu	Konya	Selçuklu
Rebii Karatekin Ortaokulu	Konya	Selçuklu
Hoca Ahmet Yesevi Ortaokulu	Konya	Selçuklu
Kaşgarlı Mahmut Ortaokulu	Konya	Selçuklu
Necip Fazıl Kısakürek Ortaokulu	Konya	Selçuklu
Namık Kemal Ortaokulu	Konya	Karatay
Şehit Sadık Ortaokulu	Konya	Karatay
Yaşar Doğu Ortaokulu	Konya	Karatay
Karatay Ortaokulu	Konya	Karatay
Abdülhamid Han Ortaokulu	Konya	Karatay
Prof. Dr. Fuat Sezgin Ortaokulu	Konya	Karatay
Ayşe-Hüseyin Özkan Ortaokulu	Konya	Karatay
İsa Can Bezirci Ortaokulu	Konya	Karatay

T.C.
KONYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-83688308-605.99-47530939
Konu : Araştırma İzni
(Pmar Ceren ÇALIŞIR)

08.04.2022

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) Millî Eğitim Bakanlığının (Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü) 21.01.2020 tarihli ve 2020/2 sayılı Genelgesi.
b) 06/04/2022 tarihli ve E-48178250-300-176764 sayılı yazımız.
c) 08/04/2022 tarihli Araştırma İzinleri Değerlendirme Komisyonu Tutanağı.

Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Pınar Ceren ÇALIŞIR'ın "Müzik Öğretim Yöntem ve Teknikleri Kapsamında Eşlik Kullanımına İlişkin Müzik Öğretmenleri Görüşleri (Konya İli Örneği)" konulu araştırmasını uygulama talebi incelenmiştir.

Araştırmanın, Karatay, Meram ve Selçuklu ilçelerinde bulunan ekli listede adı yazılı ortaokullarda görevli müzik öğretmenlerine eğitim öğretimi aksatmamak ve ilgi (a) Genelgede belirtilen açıklamalara uyulması kaydıyla gerçekleştirilmesi ilgi (c) komisyon tutanağı ile uygun görülmektedir. Müdürlüğümüze bağlı eğitim kurumlarındaki çalışmaların 2021-2022 eğitim öğretim yılı içerisinde tamamlanması zorunludur. Araştırma kapsamında yürütülecek çalışmaların 2021-2022 eğitim öğretim yılında tamamlanmaması durumunda Müdürlüğümüzden tekrar izin alınması gerekmektedir.

Araştırmada Müdürlüğümüz tarafından onaylanarak gönderilen veri toplama araçlarının kullanılması, elde edilecek kişisel verilerin gizliliği hususuna dikkat edilmesi ve araştırma sonucunun çalışma bitiminden itibaren 30 gün içerisinde elektronik ortamda istic42@meb.gov.tr e-posta adresine ve bir adet kitapçık olarak Müdürlüğümüze gönderilmesi gerekmektedir.

Arz/Rica ederim.

Mustafa KURT
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

Ek:

- 1-Genelge (3 Sayfa)
- 2-Katılımcı Onam Formu (1 Sayfa)
- 3-Yapılandırılmış Görüşme Formu Soruları (1 Sayfa)
- 4-Okul Listesi (1 Sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörlüğüne

Bilgi:

Karatay İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüne

Meram İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüne

Selçuklu İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüne

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : Akabe Mahallesi Demirsatan Sok.No:4 Karatay/Konya

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-abya>

Telefon No : 0 (332) 353 30 50
E-Posta : istic42@meb.gov.tr
Kop Adresi : meb@hs01.kop.tr

Bilgi için: Ali Naci İŞİK -1324
Uzman : Vazir Hazırlama ve Kontrol İşletmeni
İnternet Adresi : <http://konya.meb.gov.tr> Faks:3323515940

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden b347-e83d-3191-9aa7-33df koda ile teyit edilebilir.

